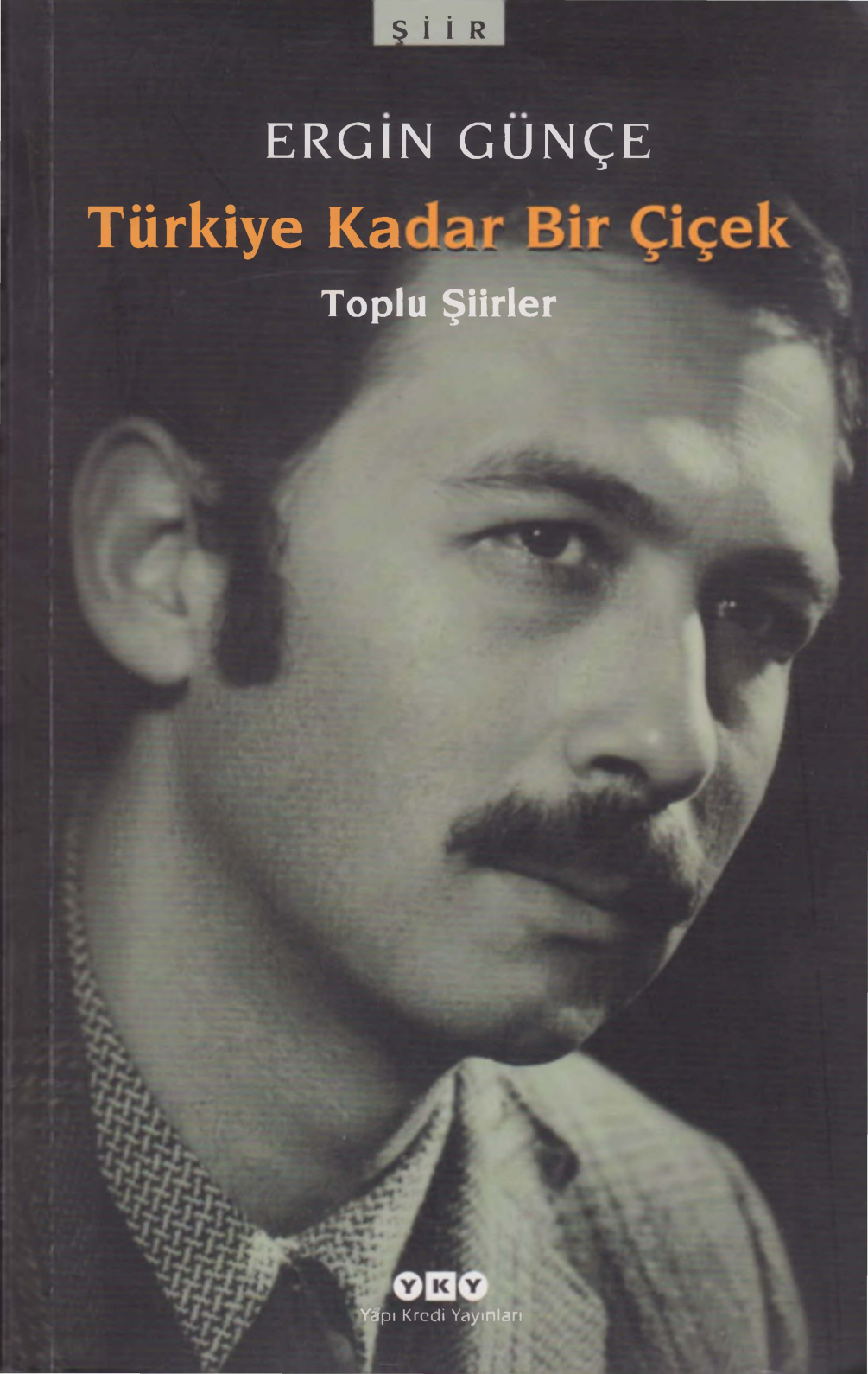
ŞİİR

ERGİN GÜNÇE

Türkiye Kadar Bir Çiçek

Toplu Şiirler

YKY
Yapı Kredi Yayınları

TÜRKİYE KADAR BİR ÇİÇEK

Toplu Şiirler

Ergin Günçe *(Giresun, 12 Şubat 1938 - Ankara, 16 Ocak 1983).* İstanbul Erkek Lisesi (1955) ve AÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni (1960) bitirdi. ODTÜ İdari İlimler Fakültesi'nde ekonomi asistanlığına başladı. Daha sonra İngiltere'ye giderek London School of Economics'te makro-mikro ve ileri iktisat teorisi alanında lisansüstü (1964), Paris'te doktora çalışması yaptı (1966-68). Dönüşünde tekrar ODTÜ'deki görevine başladı. Paris'ten Ankara'ya gelirken Esenboğa'da düşen uçakta 47 yolcuyla birlikte yaşamını yitirdi.

1960'tan başlayarak şiir ve eleştirilerini *Yelken, Değişim, Papirüs, Dost* gibi dergilerde yayımladı. Ayrıca *Sosyal Adalet* ve *Ant* dergilerinde siyasal makaleleri yayımlandı.

Yapıtları: Şiir: *Gençölmek*, Ank.: Dost, 1964; *Türkiye Kadar Bir Çiçek*, (bütün şiirleri) İst.: Can, 1988.

ERGİN GÜNÇE

Türkiye Kadar Bir Çiçek

Toplu Şiirler

Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınları - 4145
Şiir - 321

Türkiye Kadar Bir Çiçek - Toplu Şiirler / Ergin Günçe

Kitap editörü: A. Adnan Azar - Güven Turan
Düzelti: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Başkent O.S.B. 22. Cad. No: 6 Malıköy / Ankara
Tel: (0312) 640 16 23
Sertifika No: 268867

1. baskı: İstanbul, Haziran 2014
ISBN 978-975-08-2966-6

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2014
Sertifika No: 12334
Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

İçindekiler

GENCÖLMEK

11 • Geri Dönen Uzun Yaz
12 • Ihlamur Korusu
15 • Anı
16 • Özlem
18 • Sarışın Ağıt
19 • Recep Doğmakla Kırk Yaşında
21 • Bir İntihar İçin Müzik
24 • Yokuş Kasaba
25 • Gencölmek
26 • Kara Kelebek Defterim
27 • Yangın Çiçeği
28 • Evde Kalmış Kızların Masalı
31 • Eski Bir Elyazısı
32 • Samyeli
34 • Şapkamda Yağmur
35 • Yirmi Yuvarlak Sigara
36 • Eski Mustafa
37 • İkindiye Mandalinalar
39 • Gitmek
40 • Elmalı Ay Kahverengi
41 • Basri Dede
43 • Bir Korku Temi Üstüne İki Masal
45 • Attan Düşen
46 • Bir Delinin İçli Şarkısı
47 • Kırmızı Saçlı Çocuklar
48 • Mandolin
49 • Kıyıda Ölüm
50 • Göl
52 • Bir Kral mı Önemli Bir Kedi mi
54 • Adsız

TÜRKİYE KADAR BİR ÇİÇEK

57 • Türkiye Kadar Bir Çiçek
60 • Mayıs Günleri İçin Ağıt
64 • Eski Şiir
67 • Şehirli Şairler Antolojisi
71 • Yargı Yöntemi Dersleri
74 • Bu Tanrı Dedemden Kaldı Bana

77 • Ortalama Bir Tacir İçin Kurnazca Öneriler
83 • Bir Celladı Tanımak İçin İlk Akla Gelen Sorular
85 • Sen Nerdesin, Yargıçlar Nerde
88 • Bayrama Gitmeyen Üç Çocuk
92 • Cinayet Kasidesi
93 • Blöf
94 • Yemen Türküsü Cinsinden Bir Sıkıntı
96 • Tutuklu Gençler Arasındayım
100 • Bir Yaz Ölümüne Hazırlık
104 • Bir Temmuz Gelini Toprağa Verildi Bugün
105 • Olmak ya da Vurmak Öldürmek
107 • Paris Bildirisi
108 • Ben Uzağa Giderken Dadal Uykuda Olacağı İçin
111 • Uzaktan Bir Davul
113 • Kuş Sesleri Ovalara Yayılır Hafız Burhan...
116 • Saçmasapan Bir Şiir
118 • Kış Dörtlükleri
126 • Yaz Dörtlükleri
134 • Alfabe İçin Bir Ağıt
136 • Geride Kalmış Bir Çocuk İçin Gazel
137 • Limon Rengindeki Ergin Konusunda...
140 • Orta Yaşlı Bir Yazarın Cumhuriyet Bayramı...
142 • Cemile Hanıma Son Gelen Fotoğraflar Üstüne...
144 • Çocuklar İçin Faşizm
145 • Bir Salı Günü Boyunca
147 • Çocuk Yılı Törenleri Kapanış Söylevi
149 • Eski Bir Fotoğraf İçin Kısa Gazel
150 • Ankara'da Bir Bahar Gününü ve Bazı Duygularımızı...
152 • Son Günlere Dair Mırıltılar
154 • Bir Yazdan Geride Kalan Hışırtılar
156 • Soğukta Gitar Çalan Çocuk İçin Şiir
158 • Hece Vezniyle 'Keder'
159 • Dersimiz Aşk Çünkü, Söylemiştim
160 • Bir Dostu Ölü Götürmek
161 • Tevfik Abi'nin Kendisi ve Eski Bir Fotoğrafı
162 • Yaşamın Mor Kâğıdı İçin Bir Şiirimiz
164 • Bir Tanıtma Yazısı
166 • Küçük Bir Tarih Dersi
167 • ....
168 • Çocuk Şiiri
169 • Kalbim, Emekli Bir Avcısın Ormanda

**GÜNLERDEN EYLÜL,
AYLARDAN
ERGİN GÜNÇE**

173 • Bir Ay Batışı İçin Gazel
174 • Bir Ay Batışı İçin
175 • Gazel
176 • Mor Bir Ay İçin Gazelimiz
177 • Gazel Tarzı
178 • Gömme Töreni
180 • Bir Mesnevi Başlangıcı
181 • Durup Dururken Söylenen Sözler
183 • Hızla Eskiyor Yüzüm
185 • İbrahim Kehribar
187 • Stammheim Dörtlüğü
188 • Osmanlı Demokrasileri
89 • 1948 Yazına Güzelleme
191 • Günlerden Eylül, Aylardan Ergin Günçe
192 • Kış İçinden Sözler
193 • F/M Parkında Bir İkindi Sonudur
194 • Yontma Bir Taş Devrini
195 • Ev Hâli
196 • Söyle Beni
197 • ...

Gencölmek

Birinci Basım: 1964, Dost Yayınları
İkinci Basım: 1988, Can Yayınları

GERİ DÖNEN UZUN YAZ

Azala azala yıkanan bir güvercin aklığı
Şimdi sıra bekliyor o uzun yazda

Akrebin soktuğu yerler şiştikçe
Uykularımda kendini yitirmiş bir anne

Ben yeni bir çocuk oldum elmalar asılı her yerimde
Uzun yaz dallarda kendine bir şeyler ekler
Bizim Engin, denizleri sayıp dinlenir gözlerinde
Ben yeni bir çocuk oldum, tüneyen kuşlar yüreğimde

Okşaya okşaya başımı o uzun yaz bucağı göğü
Bir nice zaman sonra yeniden üstümüzde

Artık dönülecek yollar bir yangınla örtülüyor
Uzun yaz yalnız şimdi akasyalarında yalnız
Çocuklar girer kollarına.

IHLAMUR KORUSU

Arıların bıktığı iri güller
Yağmur unutulmuş bir günü getiriyor
Sessiz bir ikindi ıhlamur korusunda
Ağzımda kuru papatyalar.

Uzakta sarı bağ toprağı
Bir manavı hatırlatan.

Aklında arılar olurdu
Gözü denize aktığı zaman
Bir masal hemen uydurur anneler
Görseler ince sakallarından.

Suratını şurda burada unutan
Çılgın bir adamdı her zaman.

Alnına ıslak bir mendil saran
Ya deliyi, o yaz içlisi kurnazı
Nerede unutmuş kimbilir rüzgâr
Geçmiyor artık buralardan.

Belki bir gölgedir şimdi o
Ürkek ve yorgun alaycı çocuklardan.

Omuzları güz hırkaları
Dolardılar ıhlamur altlarına
Elleri kanaviçe gergef
Yüzlerinde bu yaşların kuşkusu.

Unutkan bir güz leyleğiydi elbet
Üstlerinden denize geçen.

Bir sabah parmağını kestiği
Sedef çakı elimde yine
Oraya koşar arar bulurdum
Okul dağıldığında bıkkın dünyadan.

Üzümleri arılı ihtiyarın
Ölümünde dalgın yüzüm.

Parmağını kesiyor emiyorum
Buğday mevsiminin sonu
Ne kadar sildimse çıkmıyor
Yumuşak kanıdır dudaklarımda kalan.

Şurda bir yerde oturuyordu
Ağzında karanfil gibi bir şey.

O, omuzunda kül gibi saçları
Tahtadan bir fare, bir de balık
Bütün yaz uğraştı ve başardı
Tahtadan bir kedi, bir de deniz.

Berberin aynasında birden geçti
Kim bu denize doğru koşan.

Berbere gelince, berber amcam
Asma balkondur dükkânın yukarısı
Olanları anlatıyor şimdi amcama
Ihlamur dallarına asılı kanaryası.

ANI

Sabahın horoz sesi ve nalın
Değmemiş göğsüne açılıyor pencerem
Odama ilk giren ışığa
Kanım kaynıyor.

Birazdan öksürük sesleri
Geçmeli serin sokaktan
Çocuklar sabahın türküsüyle
Dışarı uğramalı.

Düşüncemde kafdağı
Dudaklarımda bir düş bir kuruntu
Acıları başlıyor arkadaşların
Sanki daha dün ölmüş.

ÖZLEM

Sokak lâmbalarını tanık gösterebilirim
Yalan söylemem zaten keyfim de yok
Unuttuğum şeylerin adları
Sayınakla tükenmez.

Işıkları örtme gelinim
Ay buluta sığmaz olur
Bulutlar yağmura sığmaz olur
Birgün çıkar gelirim.

Çamların ve çobanların
Kurtları dağdan bıraktığı gün
Ben de bu dünyadan çıkmış olurum.

Bir yangın başladı bayram gecesi
Çocuklar çılgın eğleniyordu
Akşamlara kadar düşündüm
Aklım adıma gelmiyordu.

Güneş uzun günlerden öylesine yoruldu ki
Öylesine yoruldu ki hayata karşı sevgi
Çılgınlığı unuttu bütün çocuklar
Kapılar ardına dek kapanıverdi.

Sokak lambalarını tanık gösterebilirim
Yalan söylemem zaten keyfim de yok
Özlediğim şeylerin adları
Saymakla tükenmez.

SARIŞIN AĞIT

Yürekleri iyi teyellenmiş terzi kızlar
Bazan oynayarak o uzun gözleriyle
Yanlış bir İzmite başlar türkülerinde.

O kadar çocuktu ki ölürken çemberi peşinde
Alıp götürürlerken dizlerini taze kanamış
Oturup yıldızları dizen yerlerine
Saat dörtleri bulur gidip yatmaları.

Yürekleri Egeye kadar o kızlar
Kırmızı fistanlarla rıhtımı boyarlardı
Bütün güzelliklerini takıp yanlarına
Ağızlarını bademler, kavunlarlardı.

O, sarı saçlarını nerden edindi
–İsveçli gemicileri unutmadık–
O, kül gözlerini nerden buldu
–Kedileri aklımızda–
Hiç doğru değil bu yaptığı ölmek
–O cambazı unutmadık–

Yürekleri iyi teyellenmiş kaptan kızları
Yürekleri çok kere gemi fenerlerinde
Yanlış bir oğlanı sayıklarlardı.

O kadar çocuktu ki ölürken
Okuldaki bir şarkıya başladı.

RECEP DOĞMAKLA KIRK YAŞINDA

Soluna dönünce bitiveren o sıcak çocuk göğüne
Atına binip girdi kırk yaşında.

Şurda atlarını güneşe tutuyor
Koşarak askere gitti yaşı tam kırk.

Atladı eyere ve üzülmeden doğurdu anası yavaşça
Kendini Recep diye tanıdı bir de baktı kırkında.

Baktı ki az kalmış güneşi elleri suyu
Sağında çimdik atarak çizdiği gülünç bir arap tayı.

Geriledi Ankaraya, Merzifona kadar
Atını karanlığa takınca uçtu, uçtu.

Üç gün uğraşılan kar artık yoruldu
Kardan çocuk olup okula gitti, işte o yıl.

Recep doğmakla kırk yaşında annesi yirmibeş, yirmialtı
Daha doğduğu gün çöle kaçmaya kalktı.

Kadın onda, kumar, sigara onda
Utancından kim olsa bindirip götürürdü.

Şımarık, kuyularda kıkır kıkır gülerken o
Herkesin ağzında bir soru.

Güneş suçlu olduğunu anlayınca
Bıraktı ilk işini, Mısır Çarşısına çırak girdi.

Ben ortada kaldım, Recep kırk yaşında
Recep ortada kaldı.

Çirkin yüzünde nakış döğme güller var
Sahici bir adam gibi ütülü pantolon giyer.

Yemeklerden dolmayı. İçkilerden rakıyı sever.

BİR İNTİHAR İÇİN MÜZİK

I

Kardeşini arıyor yanlış bir çarşıda
O kadını tanırım deliydi çocukluğumda
Bir Mayıs günü ak hindimizi
Odur öldüren ıslıklaya ıslıklaya

Bir dev çiziyoruz kireç duvara
Ben biliyorum çok yakışacak
Papatya takınca kulaklarına.

Bir dev otururdu dağların arkasında
Boğulsun boğulsun çocuklar şarkısında
Dedesi görmüş ava çıktığında geçen kış
O da ablama anlatmış ve ablasına
Sonra bir boynuzu öttürüp kaçmış.

Kömürle çizdik kilisenin duvarına
Gökte uyuyan bir kahkahadır
Rüzgâr ısınır bu yanaklarda.

II

Onu bahçede uyuyor buldum, havuz başı, balıklar
İkindi, yapraklardaki kan ve kedisi
Önümüzde yüklü bir kış var.

Nerden bilirim ipek gömleğime bir kelebek konsa
Koruda, ıhlamur korusunda bir tüfek sesi
Biri bir haber getirir, bir güvercin dönenir damda
O gelir bir karatavuk ya da keklik parmaklarında.

Kan şerbetleri, bol öğle uykusu, deniz, denizde boğulanlar
Bütün gün satranç, hiçbir yere gidememek
Yorucu bir yaz geçirdik
Önümüzde yüklü bir kış var.

Okulun ilk günü o geldi-mis gibi saten göğüslüğü
Kurşun kalem kokusu, herkes utanıyor birbirinden
Öğretmen yaşlanmıştı, günlerce yaz öyküleri anlatıldı
Biz onunla hep gölgede konuştuk.

Bana devleri öğreten odur ninesi bütün masalları bilir
Gözlükleri de karagöz perdesi gibi
Şurda balkondaydı o gün – elinde yelpaze
Akşamüstü erikten dönüyorduk.

III

Geçen gün uğradım dağdan yeni gelmişim
Takıldı annesi yine bıyıklarıma
Elmanın dibine oturduk, havuz başına
Kahve öğüttük, babamın ölümünü anlattım
Ekmek ufaladım kırmızı balıklarına.

YOKUŞ KASABA

Ben burda onu aradım kimdi nerde tanışmıştık
Her şeyi gömdüğümüz o ılık güneş
İlkin mintanımı yırttım bir çalılıkta
Sonra dalgın kalabalıkta dolaştım

Orda silah atılır tutulan aya
Çingeneler geçer, dağ köyleri
Çökelek indirir, yapağı kavurma
Ve dişli kar, o uzun ova yazlarına

Şimdi vapurdan insem kimse tanımaz
Yollar daralmış okul da küçülmüştür
Yoktur bizim eşek otlakta, arkama dönsem

Biber dizmişler mi tarhana sermiş kimler var
Sokaklarda akan rakılı duman
Akşam olsa ararlar mı
Koşup bahçelere saklansam

Burda bütün gün bakındım şubattı
Parklarda simit yediğim o yalnızlığa
Eski gözlerden biri, eski seslerden

Bari şurda tavşan kanı çay olsa.

GENCÖLMEK

Ay mıdır kar mıdır pencerede
Boğulmuş çocukları martılara taşıyan
Kara köpek karşı kıyıda uluyor
Bence o çocuk öyle gülmemeli

Atları çayıra saldım diş kamaştıran erik ağaçları altına
Nisan toprağı kalbimde ağarıyor
Bence o çocuk öyle gülmemeli
Şimdi bir kadın çay demlese

Bahçemdeki korkuluk nar ağacıdır
Erken ölmüş, iyi giydirilmiş
Sular soğuyor ovada duran ince gölgesinde
Büyük ateşler, kuytu köyler gibi

Alınlarına vişne çiçekleri yağan
O kızlar, delikanlılar ve lohusalar
Oyulmuş bir bebektirler ıhlamurdan
Kestane mangalları, masallar, talikalar

Ölüm alışsın artık bize
Bir dans gibi bahçemize gelsin
Gelsin otursun ılık minderimize

Bence o çocuk öyle gülmemeli
Ay kar gibidir pencerede

KARA KELEBEK DEFTERİM

Bütün yaz yaban balı dağlarda ekşidi
Yaz ne kadar yorulur güller ne kadar yorulur
Güçlükle uyanılan bu kuşluk vakti
Herkes bir başka göğün altındadır
Çocuklar bile bırakmaz geride gözlerini

Ölü beyazlığıyla bir tavuk sokakta
Yalnız bir ağlama çevrede avlu boş
Bir kuş ölse yerinde duyuyorum sanki

Çocuklar nerdeler tüfekleriyle
Nerdeler nerdeler tüfekleriyle

Yangın yerinde bulduğumuz gümüş paralar
Artık bir neşe vermeyecek bize aşkta
Ölü bir kartalla yüzen durgun sular

O da vurulunca gök pek boşaldı
Tanrı güneş çözüyor üstümüze bayrağını
Bir kanlı yaprak oluyor şimdi sıramda
Ağlama defterimde kuruttuğum
Kara ova kelebekleri

YANGIN ÇİÇEĞİ

Elinde derin çiçekler açacak
Bir yangından koparılan
Tavuklar gezmiş gibi karda

Odanda ikindi ışığının kuşları
Uçuşan rüzgârla perdelerinden
Halıya duvara vazoya konan
Alnına mavi gözlerine konan

Yoksul parklara halk çiçekleri serpen
Bir rüzgârın parmaklarıdır
Yaz günlerine martılar serpen

Büyüyüp küçüldükçe deniz pencerende
Taranmış saçlarıyla parmaklarında rüzgârın
Korku, sıcak yanaklarında bir leke

Solup ellerinde yangın çiçeği
Yakında ölümün çiçekleri açacak
Halıdan su içer gibi geyikler

EVDE KALMIŞ KIZLARIN MASALI

I

Sonraya bırakılmış güzel günler varken
İçlerinde mavi bir çocuk da vardı

Zaman mor otlarıyla eriklere başı değerek geçer
İçlerinde sinsi bir kedi vardı gülerken

Durgun günler saçlarını bütün aka boyuyor
Kaç yıldır bilirim çil bir horoz taşırlar gözlerinde

Çocuklara söğüt düdükleri dağıtırken iyi bilinen mayıs
Bir ses uyur kulaklarında elmalar çürüten

II

Bir gün sen çiçek açmış limon ağacı
Onlar üzülür açıp yüreğini gösterirsen

Bir horoz, bir kedi, bir ev birikir içlerinde her yaz
Her yaz: bir buğdayla başlayıp bir yağmurla biten

III

Bizim oralara da uğrarsa birgün ölüm
Açarlar o üç kız pencereyi

Yüzlerinde ince bir gülümseme
Limon çiçeklerine eğilir gibi

ESKİ BİR ELYAZISI

Alınıp oyuncak yapılan
Kartal tüyleri uçuşur
Ne zaman bir rüzgârı açsak

Güneşi tuğla mezarlıkta
Oynarken kaybolan o eski
O gülünç kıravatlı ağabeyiler

Duru göklerine kasabanın
Çıplak horozuyla koltuğunda
Bırakılmış genç bir deli

Öğrenilir kayboluşları uzak gizli
Bozulmuş bağlardan koparılan çiçeklerin
Kurutulduğu defterlerden

Çine gitmekse dilekleri
Gemiler porselen tabaklarda
Gidilen bir yer midir Çin
Ölünen bir deniz midir yoksa üzerinde

Ölümü andıran kumral deveci
Tütün yüklü develeriyle
Gölgesi basma perdelerde

Alınıp gece yapılan
Kartal tüyleri uçuşur
Ne zaman bir rüzgârı açsa değirmen

SAMYELİ

Onat Kutlar için

Akdenizin en çok deniz olan yerlerinde
O şimdi kız sesleridir
Ne zaman saçları girse odama

Çıkıp görününce mavi yaz günü
Işığın usulca aktığı dar kapıdan
Kedimin tüyleri kitaplarım uçuşur
Anlarım odur, samyelinin ellerinden

Gül bahçesinde ılık kokularla doyup
Eski masal dilindedir annemden
Ne zaman uyuyup kalsam bu kuru bahçelerde
Okşaya okşaya yüzümü lekeleyen

Bir dudağı dağlarda bir dudağı Akdenize uzanır
Akdeniz henüz deniz bile değilken
Ebemkuşakları gömülürüm apansız
Ne zaman geçse yüzü samyelinden

Diri memelerine çiçekler dizer
Avuçlarında o keskin kına
Ne zaman uzanıp daldıysak kumsalda seninle
Dilimiz tuz göğsümüz samyelinden lekeler

Bak lekelenmiş resim defterimdeki beyaz ay
Samyeli yanaklarına çelenkler örüyor
Buğdaylar kızartıyor uzun yaz günlerinden

Bahçeler tarlalar ay ben ve güneş
Şunu biliyoruz ki artık iyiden iyiye
Esen samyelidir ağustos kuşluklarında
Ne zaman geçse yüzün Akdenizden, Akdenizden

ŞAPKAMDA YAĞMUR

Şapkamda yağmur içli bir şarkı söylüyor
Nasıl da söylüyor dudaklarıyla
O zenci gökyüzünün yıldızları ötmüyor
İşimiz artık ıslanmış horozlarla

Küçük adımlarla inmiş şehrin batı kapısından
Şaşırtmış annemizi kocaman gözleriyle
Uykusundan etmiş keçileri oğlakları
Yollarda uygunsuz açık saçık yatan

Ben bir gün bu kasabadan giderim
Yağmur da benimle gelir mi bilmiyorum
Şapkamda yağmur içli bir şarkı söylüyor
Oturmuş şapkamda şarkıyı dinliyorum.

YİRMİ YUVARLAK SİGARA

Karanlık gözlerinde bu kötü balık
Ne kadar güzelsin teyzen çıldıralı
Ben de o denize çoktandır gidiyorum
Uyanıp her gece uykudan ve bir çıra yakıp

Kazağımdaki tayların
Artık suya inme vakitleridir
Kardır sonu bu rüzgârın

O kızıl tarlanın yanında buluştuk
Deniz kimbilir nerelerdedir
Ekinleri dinledik. Kanımızdır şimdi
Bir delinin gözleridir dağlarda uçan çiçek

Güz güneşi, yüzümüzü yakan
Bütün deli teyzeler ölü horozlar
Alfabemde kuru bir yapraktır

Gece, trenlere bıldırcın yağıyor
Kardır sonu bu rüzgârın
Yarın kış gülleri açacak
Şapka giyeceğiz soğuk karanlıklarda

Şimdi büyüdüm çünkü sigara içiyorum

ESKİ MUSTAFA

Karşıda gün bitimi eski Mustafa
Cebinde bir yirmibeşlik eski Mustafa
Oturmuş ellerini sayar hep iki bazan da üç
Güneşi kadına benzetir salkıma benzetir
Koparır üzümleri tane tane

Bu nasıl adam böyle dişim ağrıyor görünce
Bir ayağı burda diyelim ya öteki ayağı
Bir madalyon için düşmüş savaş yollarına
Doğrusu başka ayağı da yok ya

Uzakta gün batımı eski bir plak gibi hep aynı gramofonda

Eski Mustafa bir tütün daha sardı
"Elbette" sarar "şu manzaraya bak hoca"
Onun da yüreği var bana kalırsa

Ben tam kırkyedi Mustafa tanırım
Onun kadar Mustafa görmedim daha.

İKİNDİYE MANDALİNALAR

Gülseren için

Kocaman yüreğimi süsleyen samyeli
Uykudadır şimdi bütün çerkes çocukları
Atlar kişniyor neremde kimbilir atlar kişniyor
Zaten beni, çingeneden aldılar
Ben kötüyüm babam karaduta bağladı

Köpeklerimi vurduğunda bir tren aradım
Üstlerine çam örttüm bildiğim kadar
Toprak bir gün sonra da kımıldıyordu

O yaz zaten deliydim bir bahçe
Herkes bilir incir ağaçlarımı

Cumartesi bayrak direğindeki baykuş
Gerçi bütün ötüşleri çıktı
O sabah avluda oturdum mızıkam bozuk
O, arada, uçurtmaya kadar süzülüyordu

Bütün gün ne oldu da görünmedi
Birazdan gelir cebinde mandalinalar
Üstümü örter, ıhlamur kaynatır
Hastayım gözlerimde, dizer alnıma saçlarımı

Benim yüzüm çerkes yüzüdür
Öğünür eğlenirken samyeli kulaklarımla

Nişanlısını uzak bir yere götürmüşler
"Herşeyibilirim ama" dedim, o zaman ağladı
Ey göklerde boğulan uçurtması
Hepsinden beyaz ve en yüksekte

Saat kulesine her zaman tünemezdi
Birşeyi doğrulamak ister gibiydi bu pazar
Baktım göğü dolaşır, sarı kafamı kaldırıp
Yağmur üçümüzü ovada yakaladı

Kim indirmiş o usta baykuşumu
En güzel ölümü bana saklardı

GİTMEK

Gidip başbaşa dinleniş serin bir sabah
Kuru mum çiçekleri kulaklarında
Bir faytonu durdurarak çekip gidiş
Nerdeyse öğle, deniz, kıyı bir yol ve kule

Çoban köpekleri, durgun sularda uyuyan ses
Nerden bu ağlayış ki annem kadar eski
Hüzne bir türlü yakışmayan ağzımda
Nerdeyse öğle, deniz, kıyı bir yol ve kule

ELMALI AY KAHVERENGİ

Biz daha doğmuş sayılmazdık
Şimdi de sayılmayız ya
Bir filimiz vardı kapımızda
Üstüne çıkıp elma çaldığımız

(Annem bu masalları daha dinlerken sadece)

Tuhaf bir ay vardı kahverengi
Ormanı dolaşır dururdu deli bir kolcu gibi
Tekir bir kedi
Onu vesaire sanırdı
O kedi de öldü geçenlerde

Biz trenle inerdik bazan şehre
Şehir de vapurla başka şehirlere giderdi
Birisi bir borazan yitirdi ormanda
Borazan şimdi Bay Ayın dudağında

Babam da diyor ki oradan ince saçlarıyla
Boşunadır bu ayın ötmesi boşuna
Biz elma çalarken babam görmüş
Babam daha neler görmüş oysa

BASRİ DEDE

Tül yüzü ince yüzü
Dağılır düşününce biraz
Naftalin kokan ceviz sandıkta
Uyur kahverengi fotoğraf

İçerde yatıyor gibi
Bir haftalık sakalıyla
Bahçeye ayvalar dökülüyor
Kalkıp onları toplasa

Damların üstünde dönüyor
Dönüyor yorgun baykuşlar

Atlı karıncalar mı
Zaman mı eskiyen çıngıraklarda
Yüzümde temmuz günlerinde
Tuttuğu ılık ayna

Okul dönüşleri yine o
Cebinde üzüm leblebi
Ateş mi yakıyor boş arsalarda
Bilmem tanınır mıydı gözlerinden

Damların üstünde dönüyor
Dönüyor ardıç kuşları

Karanlık kış parklarında
Usulca içiyor sigarasını
Ayva dalları altından geçiyor gibi
Soğuk bir yağmuru kurutarak saçlarında

Tül yüzü ince yüzü
Dağılır düşününce biraz
Naftalin kokan ceviz sandıkta
Uyur kahverengi fotoğraf

Damların üstünde dönüyor
Kirli güz kuşları

BİR KORKU TEMİ ÜSTÜNE İKİ MASAL

I

Kamburun biridir o, alçı gözlü
Gülerek uyandırır bir öğle uykusunda
Ilıktır çiçek bardağında su
Güneş halıda kedilerin karnında

Dağıtırken raflarda kuruyup kalmış
Limon yapraklarıyla korkunuzu siz
Odur çalar bir çalgı gibi
Odundan yapılmış kapınızı

Atı mıdır kişneyen öksürüğü mü
Odayı dolduran bu boğuk şarkı
İrkilir dönersiniz birden
İnce bileğiniz parmaklarında

II

Gecedir şimdi üşüten boynunuzu
Bodur çam ağaçları altında
Kesilirken kara bir tavuk

Kocaman aylarla doluyken bütün
Arkadaş avuçlarındaki durgun sular
Bir kamburdur dağılan
Avucunuzdaki yağmura

Dalarsınız artık gecedir bir kuyuya
Bir taş atıp titretirsiniz
Yorgun ve beyaz boynunuzu

ATTAN DÜŞEN

Yalnız ben miyim üşüyen
Morarırken deniz ayaklarımda – Ekim, Kasım
Duymazlıktan gelerek annesini

Çiçekleriyle süslü atı boş
Ölüyor şimdi bir derede
Rüzgâr dallara asıyor şapkasını

Kâğıt fenerlerle yalınayak
Başlar bir dağ marşı
Küçülür gerimizde orman

Ağzı üzgün bir demirci şarkısı
Koyu saçlarında güneş – Ekim, Kasım
Duymazlıktan geliyor annesini

Yüzü al olsa da keşki yanaklarında
Sıcaktır öğledir ikindidir güzdür
Yalnız ben miyim üşüyen
Çıplak. Dağılırken hüznü göğe

BİR DELİNİN İÇLİ ŞARKISI

Aşağılardan yukarılara boşanan yağmur
Ayaklarımı gıdıklar bütün gün
Yağmur. Onu insanlar öyle tanır
O çok daha başkadır yağmurdan

Şimdi karanfil denilen o kırmızı
Eskiden yayla tavşanında kandı
Alıp karanfil takmışız yakamıza
O çok daha başkadır karanfilden

Aşağılardan yukarılara boşanan yağmur
Kanatlarına takılıp yükseltir kırlangıcı
Dünyaya orta çağdan sonra gelen kırlangıcı
Bütün bunlar kalbimizi bize başlatır

Yağmur: Onu insanlar öyle tanır
O çok daha başkadır yağmurdan

KIRMIZI SAÇLI ÇOCUKLAR

Aşı boyalı evlerine kasabanın
Bir ay doğar al yanaklı
Kurar kınalı ninem semaverini
Al yanaklı aya karşı

Ay. Denizde bir portakal

Nar çiçekleriyle aydınlanan bir eylül
Kasabanın kırmızı saçlı çocuklarından
Bir ıslık göğe resimler çiziyor
Kuşlar konuyor dudaklarıma

Gök. Büyük bir soru işareti

Nerdesin eski gelin böceği
Bomboş duruyor çocukların
Parmak uçlarındaki pembelik
Kuşlar kalkıyor dudaklarımdan

Karanlık. Sigara yüzüme yaklaşıyor

Donuk sarı kum kıyılara
Ölümü yazmışlar renkli çakıllarla
Kasabanın kırmızı saçlı çocukları
Uyanıp portakal uykularından

MANDOLİN

Eski bir mandolindi ölümdü anlatılan
Kır kahvesinde çocuklara çalardı
Temmuz örerken evini sarmaşıkla

Çan çiçekleri göğsünde kuru kalbi
Serilince bahçeye rakı sofrası
Kucağında mandolin, mandolin ve parmakları

Ne yalnızlık kalır ne aşk
Ne gizlice bildiği av şarkıları
Ay dudağında kuruduğu zaman
Ve ne zaman görse çocukları

Serin yaz geceleri penceresinden
Balkona akınca gölgesi
Saçlarında deniz ve uçuşan şapkası
Eski bir mandolindi ölümdü anlatılan

Şimdi kış ve uykusuz çocuklar
Uzak bir mandolin kulaklarında kalan

KIYIDA ÖLÜM

Ölürken görünmesin diye
Yumar sımsıkı gözlerini
Öper kendi dudaklarından

Güneydeki deniz aldırmaz buna

Bir yaz şarkısı, hüzün
Ayva çiçekleri ak dallarda
Eğik uçan deli kırlangıç
Yaz günü kimsesiz sokaklarda

Güneydeki deniz aldırmaz buna

Saat beş. Penceremi açtım
Bir kına gökyüzüne yayılmış
Horozlar ötüyor kaba yağmurda

Güneydeki deniz aldırmaz buna

Ölürken görünmesin diye
Yumar sımsıkı gözlerini
Öper kendi dudaklarından

GÖL

Gölü turnayla doldurunca batı yeli
Yüzün daha bir yüz oluyor kavaklarda

Ne kadar güzeldiysen o kadar uzaklardan
Gözlerin deve dikenleriyle kanıyor
Olgun çiçeklerin serinliği
Arkana dönecek olsan

Kiraz dallarında ılıklaşan göle
Yıldızlar getirilip çizilmiş uzaklardan
Vişne çürüğü
Entarin sularda

Yıllar kartal sürüleriyle doğudan batıya
Yaz sonbahar ilkbahar kış
Kaldırıp gitmişsin gri gözlerini gölden
Yüzün kavaklarda daha da büyümüş

Kimse atını burdan sulamıyor
Çünkü hâlâ çocuktur yüzün büyüyen kavaklarda
Kimse atını burdan sulamıyor
Ağzın çakıyla oyulmuş adın mavi bir kamayla

Buralarda tatlı bir korku dolaşıyor yas gibi
Taylarla yağız taylarla fidanlar ile ve
Yüzün kocaman bir çocuk şimdi kavaklarda

Göle batı yeli dadanıyor
Güvercin uçuyor sanki kanatlarında
Ve üzgün güz iklimleri sarılığı
Özlemi oyuncak sanan çocuklarda

Entarin sular vişne çürüğü
Yıllar kartal sürüleriyle doğudan batıya
Yaz sonbahar ilkbahar kış
Dallarda yüzünün şarkısı söylenir

Gölü batı yeliyle doldurunca güvercinler
Yüzün daha bir yüz oluyor kavaklarda

BİR KRAL MI ÖNEMLİ BİR KEDİ Mİ

Gecenin bu ucunda yalnızlığından
O kedi bir krala bakıyor ağzı yeni süt
Daha dün doğmuş daha tüyleri kokuyor
Durmuş koskoca krala bakıyor

Kediler krala bakınca akşam basarmış ortalığı
Ben böyle düşünmem akşamın belli saatleri vardır
Çoğu bir kedi gibi pencerede ölüyor
Yüreksiz sevişirler dudakları lâle sanki
Sanki yere gömmüşler o uzun buzlu martı

Çocuklar yakalarında kış gülleri ve alacakaranlık
Toplanmışlar gözleriyle cıvıl cıvıl olmuşlar
Kimi kediden olur kimi kraldan besbelli
Kral kedinin gözlerinden kaçar kedi kralın gözlerinde şimdi

Kediler bu dünyaya göre değil diye bir yalan uydurmuş
Isıtamıyor bu güneş onları deyince bir çocuk
– N'apalım yeni bir güneş mi bulalım şimdi n'apalım
O kadar zengin miyiz yoksullar almış yürüyor

Bir kral mı önemli bir kedi mi derindir
Her gece uykumuza bir güvercin oldu bu

ADSIZ

Adımız bahçenin köşelerinde saklı
Yeminimiz sözümüz sevgimiz
Bu sarı kâğıtta katlı

Güneş işte orda bayram yeri
Sularda ilk cemre
Gökte bir leylek buluyorum

Nedir beni dalgınlığa götüren
Şehirden dönünce onu bulamamak mı
Yoksa bu yaşta ölümden mi korkuyorum

Bahçenin içinden annemin kahkahası.

Türkiye Kadar Bir Çiçek

Birinci Basım: 1988, Can Yayınları

TÜRKİYE KADAR BİR ÇİÇEK

Soğuk suda çarpa çarpa yıkadım
Yüzümün niyeti bir aşk şiiri

Ayçiçeği
Gümüş çiçeği, Kavun Karpuz Mevsimi
Çiğdem: yağmur sonu çiçeği
İlk cemreden sonra bulduğumuz çiçekler

Gül güldür, Gül de güldür
Ben bu kadar anlarım bu işten

Ekinler sarardı biçtik güz geldi
Eskiden sevdiğim kızlar çiçeği
Öpemedik birbirimizi işte bunun çiçeği
Tay gibi dururdu tay gibi bir kız çiçeği

Benim poliste kaydım varmış, hohho
Poliste kaydı olmanın çiçeği

Bir davet olan çiçek
Süslerler eteklerini kikirdeyerek
Kaymakam evlerinde yastık çiçeği
Diz çiçeği. Türkçenin en ayıp kelimeleri
Dul, Baldız, Bizim Güveyi
Bacanak çiçeği, ayıp çiçekler

Yüzünün ve taranmanın çiçekleri
Entarin düzelirken açan çiçek
Bir davettir çiçek ve çok kere gidilemez
İnsanın dairede işi vardır çünkü

Amerikan polisinde bile fotoğrafım var, hah
Hangi hırsızın polisi, hani ev sahibi

İyisin sevgilim, aceleci ve sabırlı
Belki de barışa bir savaşla varılır
Çünkü işleten sevgiyi
Öfkenin kurucu meclisidir
Tarihi hızlandırmanın çiçeği

Senin saçlarında bir Macar kırmızı var
El yazması Kur'anlar
ve Benim yanaklardaki Çerkeslik
Daha bir sürü çiçekler

Senin de bir kaydın bulunmalı loy
İyisin, demek ki iyisin, sabırlı ve aceleci

Kadınlar Mevlûdu, şerbet çiçeği
Geldibirakkuşkanadıylarevân ve benim uykum
Ki güzel çiçektir her zaman
Hâfız kadınların fingirdekleri
Tüccar, telsizciler, terlikçiler
Aklımda bir kasabanın çiçeğini tamamlar
Hamamı hergün turşu kokar

Demek, düğünlerinde böyle oynarlar
Gözleri duvarlara, tavana bakar
Köylerin solgun aşk çiçeği
Düğün ne kadar uzundur, Sağdıç çiçekleri
Güveyi pencereden bir silah atar
Kızevi utanarak tarar sakalını
Göğe bir duman çiçeği salınır

Kaydımız olsa da olmasa da sevgilim, ohho
Kaç kere yıkadık birbirimizi

Ayçiçeği
İş becermişlerin yüzündeki çiçek
Kurtuluş Savaşının kaşındaki çiçek
Asyada kabaran ekmek çiçeği
Beş bin yaşında bir komutan

Sen bu kadar yüreklisin
İnce çekingenlik çiçeği
Ha dediklerinde dağda olursun
Ha diyeceklerin ağzındaki çiçek
Umudun çiçeği
Türkiye kadar bir çiçek

Yüzünün niyeti bir aşk çiçeği
Bir kalkışma yüreğindeki çiçek

MAYIS GÜNLERİ İÇİN AĞIT*

I

Şiir tabanca oldu artık
Bir tarih düşelim şuraya
Kelimeden ve ustadan kurtuldum
Aşk gitti, başka kaleler kaldı geriye

Susun ki boynu vurulanlar olabilir
Aysız durur kanla soğutulmuş gece
Susun ki göğüs kafesimden geçer yüzleri
Eller arkadan kelepçe gözler incedir

Şiir de barut kokmalıdır son günlere geldik
Kötülük kolordu gezmektedir bence
Kuduzlar, mermiler havlamaktadır
Gül düştü, başka kaleler kaldı geriye

* Ergin Günçe'nin yazıları arasında, bu şiirin iki değişik biçimi bulunmuştur. Hangisinin son biçimi olduğu anlaşılamadığından, ikisini de yayımlıyoruz. (Editör)

Bağırdım, Yusuf'un bende bir gömleği kaldı
Bu boyunlar, alınmaz hınçlar, hesaplar olmasın
Suladım, nar çiçekleri serptim topraklarına
Uzun gün, uzun gece karanlıkta kalmasın

Şiir zorlu bir saldırmadır, oluklu hem de Sürmene
Oğulları gök ekinlere benzetir Yunus Baba
Koşuyorum ben de, bu satırların yazarı, dikenler parçaladıkça
Yol düşer, başka kaleler kalır geriye

Ben ki yazların ve güzlerin acemi sözleriyim
Her şeyi yarım kalmış bir ikindi kuşu gibi
Uzatırım hüznü beş vakit elem kılarım
Horozla donansa da dalgın yüreğim

Boşaldı şiir yayından, gözü keskin çocuk
Suratı yağmurla hırpalansa da
Bir tetik, birdenbire bir tetik
Kol düşer, başka kaleler kalır geriye

MAYIS GÜNLERİ İÇİN AĞIT

II

Ortalık karışıktır
Tabanca çekmek zorunda bırakıldık
Bir tarih de biz düşelim
İşe başlamanın tam da sırası
Aşk gitti, başka Kaleler kaldı geriye

Ortalık karışıktır
Ezanda Çocukları asabilirler
Aysız ve Kanla ısıtılmış Gece
Bir Mayıs gecesi belki de

Ortalık karışıktır
Şiir de barut kokuludur artık
Kelimeler ölüp gidiyor Usta
Gül boğuldu, Zulüm atını aylandırdı

Ortalık karışıktır
Yusuf'un ütüsüz bir gömleği bizde
Hüseyin yüzümde bir rüzgâr Hüzün kaldı
Deniz bir koyu ateşle tutuşup yandı işte

Ortalık karışıktır
Halûk koşarak geldi bir Gazeteyle
Susmaya başladım birden
Düştüm ve soludum devedikenler içine

Ortalık karışıktır
Yazların ve Güzlerin acemi sözleriyim
Her şeyi yarım kalmış bir İkindi Kuşunun
Tek başına yuvasına dönüşüyüm artık

Ortalık karışıktır
Suratım yağmurla hırpalansa da
Gidip Nar çiçekleri serpmeliyim
Uzun ve Genç uykuları üstüne

Ortalık karışıktır
Şiir bile Tabanca çektirirken
Bir Tetik, birdenbire bir Tetik
Kol düştü, başka Kaleler kaldı geriye
Özetle: üretim ve tarih ötesi bir suratın mülk sahibi
Kaçar, nefesi tüketir ve saklanır

ESKİ ŞİİR

Eski Şiir savruktur
Yalanlar söyler, güleryüzlü ve ısırgan
Nagant bir tabancası yoktur ve hiç olmayacak
Ucuz bir kalemtıraş
İşe girmez, yargılamaz, yargılanmaz
Sokaklarda yaşar, vapurlara bakar
Bir kişiliktir. Eli cebinde daim ve boynu muskalı
Kestanecileri ve orospuları
"İşçiler-Emekçiler" olarak alması tuhaftır

Yoksuldur Eski Şiir
Sözcüğün bütün anlamlarında ve Felsefede
Zengin kadınları ve gümüşleri kovalar
Gözlerini kaçırır bir adam suratına bakınca
Jandarmadan korkar ve köylere giremez
Karışamaz bir türlü halkımız arasına
Boncuklu ve sırmalı giyinir, boynuna fular takar
İyi salata yapan biridir olsa olsa
Yorgun, sıtmalı, utangaç
İçinden çaldığı ıslık tango ya da keman
Hele parklarda dolaşması ve avareliği
Bana büsbütün saçma geliyor
ve Çıkıyor kanım tepeme

Naylondur Eski Şiir
Üretimi, üleşimi, dirliği bilmez
Aşklarıyla iskambil oynadığı için
Yalnızlıktan bırakır bir sakal
Balkondan aşırılan bir ip ile Baudelaire'e
ve Gençliğine tırmanır
ve Tombul olarak kalmıştır nedense aklımda
Kamu görevlerinde kollukbaşı
Pasaport alabilir çünkü maaşlı şiirdir
Eriyor kâr, sönüyor Düzenin bir parçası olan Küllük
Sütle, kaymakla besleniyor bizim Eski Şiir bu arada
ve daha nice kanıtlarım var
İşte bütün bunlar anlamlı geliyor bana
Geriyor beni Hayat ve bir Savaştır başlıyor
Kargalarla ve Korkuluklarla

>

Tutsaktır Eski Şiir
Özlemler, Rakılar, Balıklar içindedir
Yabancı kız adlarını pudralar
Maria, ah, Pia, Olivia
Aynadır: yalnız kendi şarkısını seyreder
Dil çıkarır Savaşa ve Savaşanlara
Dut besler Kuş ağaçlarında
Dik kafalı olsa bile
Avutulsun, okşansın diyedir kerata

Hoppadır Eski Şiir
Bir kedi yakalasa bıyığına karanfil takar
Ve Böylece devrime ulaştım sanır
Ebegümeci kaynatmasını (çünkü midesi bozuktur)
ve yer yer kahkahalarını (hahhahha)
İçinden gelmeyen gözyaşlarını
Sakıncalı bulur Devrimci Çocuk
ve gülümser işte
Saldırır Eski Şiire

ŞEHİRLİ ŞAİRLER ANTOLOJİSİ

Bir adam oturmuş kendi kalbini tarıyor
Fildişi şiiriyle Yahya Kemal ustamızın
Bir başkası Ekmek için ölüyor
Nâzım Hikmet adamın saçlarını tarıyor

Orhan Veli öncümüz rakıya düşkün
Büyük şair çünkü fransızca biliyor
Oktay Rifat amcanın bir havanı var
İçinde macun öğütüp sözcüklerinden
Birdenbire, inanın, gençleşiyor

Melih Cevdet denince artık akla Eski Yunan geliyor
Türkiye'yi oradan başlatan kültürlü şair
Kadife sesleriyle Kartal ve Bülbül
Necip Fâzıl küçük bir tımarhane
İçine atları ve paraları dolduruyor

Ahmet Hâşim şi'rin merdivenlerinden
Gecelik entarisiyle durmadan inmiştir
Cahit Sıtkı alnımızın yazısı
İnce sazdan inildedi

Ahmet Muhip anıların şairi
Anılar bitince fener sönüyor
Necati Cumalı, Cahit Külebi
Çok acı çekmişler bu dünyada, belli oluyor

Fazıl Hüsnü, kurak bir Anadolu Şairi
Gene de ortasından Kızılırmak akıyor
Seyrek de olsa koca söğütleri var
Cılız bir gürültü Attila İlhan oysa
Şiirimize aksırık ve nezleyi getiriyor

İlhan Berk, Neruda'nın fahri konsolosluğu
Lafı durmadan uzatır kendine doğru
İşlek zekâmız Metin Eloğlu
Son yıllarda hem topal hem kekeme

Edip Cansever (bu Amerikalı şair) Bilardo sever
Fakat oyunu bir türlü öğrenemedi
Hep ikinci geldi Turgut Uyar
Başkası katılmasa bile yarışa
İncilden ve Tevrattan besteler güfteledi

Cemal Süreya hesaplı şair
Boyuna boynunu ve aşkını ölçüyor
İçi havayla dolu Ülkü Tamer'in
İnsanda bir çerez etkisi bırakıyor

>

Ece Ayhan bakışsız bir yılandan mezeler yaptı
Arada düşkünleri çıktı bu tür besinlerin de
Tek kişilik gönlünde berrak sular çalkalanır
Necatigil solgun ve sallantılıdır
Kendi mevlûdunu yazarken durmaksızın

Sezai Karakoç da çağdaşımız ve çerçisinde
Önemli boncuklar, kilimler, duygular satar
Ümit Yaşar diye bir köfteci var
Şiirin Hürriyet Gazetesidir

Yeni yetme genç kardeşler de şair oldular
Bakalım hangi modaları getirecekler
Avrupa Gençliği başkaldırıyor
Bizimkiler kaldıracak bir şey arıyor

YARGI YÖNTEMİ DERSLERİ

Arkadaşlar, Yargı çok'a ayrılır, ilk dersimiz bu
Tanrının katında, çatı katında
İnsan da yargılanır, köpek de kuş da
Balık bile yargılanır, aklına ve şeytana uydukça

Din bilginleri de söyler bunu, İkinci Ders
"Tanrı bir müziktir eninde sonunda"
(Burada sesimizi alçaltmalıyız)
Ey Melek, ey düttürü Leylâ, ey Köçek

(Burada sesimizi yükseltmeliyiz
Ve Oğlumuzu çağırmalıyız yardıma)
"Şeytan ateşe boyar suratını baba
Yargılar ama herşeyi yargılar"

Arkadaşlar, azılı bir eytişimdir çocuk
Herşeyi bilir, karar verir ve açıklar
On yaşında haylaz ve çapraşıktır
Yozlaşır, Tarih Dersleri ve Yaz geldikçe

Nerde kalmıştık, nerde kalmıştık
Açık havada kurarlar bir terazi, Ders Üç
Stadyumlar, alanlar dolusu işçiler ve çocuklar
Sağduyu solduyu sorgu savunma karar
Hızla işleyen tüfekler mekanizmalar

Açık ve aydınlıktır dersimiz
Herkesi bir yargıç olarak düşüneceğiz
Herkesi bir sanık olarak süsleyeceğiz
Herkes zaten bir Savcıdır doğuştan

Dördüncü Ders, kahramanlar geçidi
Birisi "kamu adına" ilk tekmeyi atar
Sanık, işlesin işlemesin, dişlesin dişlemesin
Öteki, gözünde gözlük, kirada oturan bir Bay
Dinler ve dinler, yazdırır ve yazdırır ve kalemini kırar

Noktada virgülde durarak ve yaparak satırbaşları
Ünlemlerde haykıran, sorularda kaykılan
Bay Avukat, Sen de artık "anlamlı bir savunma yap"
Duruşma Çarşambaya ertelenir o zaman

Suskun bir orkestra olan Jüri
"Halk Adına" yardımlar sunmaktadır
Dışarda fotoğrafçı bir kalabalık
Bir vapur düdüğü dolaşır sanığın kafasını
Aklına karpuzlar, helvalar takılır

Dersler burada biter, Yaz Sınavları yaklaşır
Arkadaşlar, gerekçeli yaşamalıyız
Zira Satranç falan değil oynadığımız
Zira Şiir böyle gelişmektedir

Tanrı bir Müziktir. Terslik burda bana kalırsa
İşbölümüne inanır güvenir bana
ve Öteki Yargı Yöntemi Hocalarına

Sınavda hepinize başarılar dilerim
Soruları okumadan cevaplamayın
Can'la oynuyorsunuz şunun şurasında

BU TANRI
DEDEMDEN KALDI BANA

Yüzümüz, güneşimiz, toprağımız, suyumuz
Tanrı Baba, vardır ve de yakışıklıdır
Zorbalar, bu sözler dedemden kaldı bana
Huysuzdu yeryüzü ve şımarıktı herkes
Söğütlü bir yol gibi serindi o gün Şeytan

Bir Yaz sahuru. Davul çalarak uyandıran eski Ramazan
Hasan Çavuş ve Ergin kuşku duymaya başlıyorlar
Biri, üstünde türkü yakılmış eski bıçkınlardan ve
Kurtuluş Savaşından
Öteki, pazarda sütlü mısır satan küçük bir adam
Bir deli çıkardılar Edirne'de o Yaz kuyumuzdan

Tanrı vardır ve elverişlidir
Taraf da tutsa at yarışlarında ve Kırkpınar'da
Canım da öfkeyle sıkıntıyla doludur
Musa'nın kıvırcık ağzı, İsa'nın yorgun gönlünü öpsün ki
Zenginler, zadegânlar, bu şakalar dedemden kaldı bana

Güvez kazağını giydim muşmula yerken düşündüm
Uyuzduk o yaz, katran süründüm, gölgede uyurken düşündüm
Saçlarım uzamıştı ve içimde bir bağırma vardı o gün

Tanrı vardır ve bana her zaman kaşlarını çatar
Zalimler, bu Horoz dedemden kaldı bana
Üç kere öttü ve sessizliği uzattı, hatırlıyorum
Hem, her Kitapta yeri var
Vav iğreti, Sin mum gibi titrek, Mim çomak gibi
Sağdan sola doğru bir kuşku kıvrılır bütün harflerde

Kutsal Defter sarardı inceldi sonra yüzüm
Masalda galiba bir bozukluk var
Yahudiler buldular bu tür Tanrıyı
Almanya'da onları fırınladılar

Yakasız bir gömlek içinde helvalar kavuran
Aşureler pişiren dedemde bile bir tuhaflık var
Çömlekle keşkek kotardı, ermişliğe daldı, durulandı
Kuşkuyu imanı karıştırmakta

Tanrı vardır, ayak diremeli bu konuda Şair
Uzun ayrıntılı bir hesap
Dedemle elele (iki arkadaş) söğütlü yollarda gezdik
Alçak sesle Gökyüzünü konuştuk
Açtık sonra bir dükkân, ısıttık halkı kömürle ve odunla
Süpürgeler, kuşkular, şakalar sattık
Kediler besledik, dondurmalar yedik
Zabitler, bu Tanrı dedemden kaldı bana

>

Ondan öğrenmişimdir olup bitenleri ve eski Arabistanları
Kur'an sözü bilen Suriye göçmenidir onun da dedesi var elbet
Kökenimiz zaten Kafkasya
Leblebi Suresini ve Deve Suresindeki çapkınlığı o öğretti bana
Aydınlık sorularıyla Cebir bilen Çerkes Beyleri

Tanrı vardır ve ben haylaz büyüdüm
Kandil gibi astım yıldızlarımı ve günü gelince
Ayı ikiye böleceğim ve Sopası Musa'nın nasıl ki yılanları yuttu
Kılıcı her zaman kınında görün ve sonra yargılayın kadını
Sevdim bütün bu sözleri kendimi zorlamadan ve hiç aldırmadan
Zorbalar, bu tokmak dedemden kaldı bana

Suskundular, Musikiye bağlıydılar çünkü eski adamlar
Gözleri güleç ve sigara saran
On yıl savaştılar çöllerde filan, madalya aldılar, almadılar
Derin yaraları vardı her konuda
Cumhuriyeti bile kuşkuyla yorumladılar
Bu Tanrı, o zaman dedemden kaldı bana

Şimdi herşey çok azaldı ve o suskun o güleç ihtiyar kurtlar
Şimdi çok azaldılar, şimdi çok azaldılar

ORTALAMA BİR TACİR İÇİN KURNAZCA ÖNERİLER

I

Ben de ıslıkla çalarım öfkeli umutlarımı
Barışının yolunu kavgalardan kurarım

Umutsuz bir tacir tanırım dargındır şiire
Ölüdür şu anda uzansam yüreğine herifin
Defterlere cüzdanlara dayalı aşkın baharatıdır
Özetle: üretim ve tarih ötesi bir suratın mülk sahibi

Yeniden Sûreler indiriyor ve tespihleri var
Birdenbire kalkıp hacca gider her sefer
Daha kolay kaydırır dönünce terazisini

Sizi gidi kanunlar ve ticaret sicili
Yevmiye, Büyük Defter, Envanter, Bilanço, Fatura
Onaylamıştır Noter ve yaldızlamıştır
Saçları dökülmüş ve gözlükleri yeni bir Mal Müdürü
Defterdar ve Soğuklar yıldırdı kendisini

Yeniden Sûreler indirmeye dönük bir Ticaret Hukuku
Eski plaktı ve çalardı bir Profesör de bize
Sanırsam Arnavuttu ve çok içerdi gündüzleri
Kendi küfürbaz tespihi eşliğinde
Son çıkan şarkılar halinde ve perişan

Zaten darda kalmış bir ülkede okudum
Bir de uzun uzun hukuk dersleri

II

Papaz kaçtıya dadanmış iskambil kahvesinde
Kâr ve Zarara atılmıştır bütün duygular
Bay Mustafa Kandili de tanıdım bu arada
Tanrıyı koz olarak çakmakta usta

İhtiyar, genç, sarışın, ya da esmer
Ulu bir Tanrımız varsa
ve bekçiyse gönlüne her türlü genç kızın
(Kitapta söylendiği gibi)
ve iyi dağıtılsın ister ulusun ürettikleri

Benim dileğim tacirsiz bir dünya a kızlar
Bankaya, Sigortaya metelik vermem
Bütün duygularımla çalarım ıslığımı
İşte böyle dokunaklı eytişimler bilirim
İnat olsun diye burjuva kaygılarına

Peki ama, Doğa kadar geniş ve uygar
Peki ama, güleryüzlü bir fırıncıyı andıran
Bıyıkları soldan sağa kadar ipek
Tanrımız, hiç ticaret yapar mı?
Çağdaş sorulara geçmeli zaten şairler

III

Bir an için konuyu değiştirelim
Tarasam Ankara keçilerini
Genişlerim ateşler yakmış gibi
Ben de son yıllardan gerçeklerden süzüldüm
Tarihten ve Güneşten sağdım suyu

Tarayıp Ankara keçilerini
Bir üretme çiftliği olan şiirin ağılında
Duyguyu akılla biriktirerek
Gönlümüzde dolaşan taraklarıyla şimşir
Yarınki bayramlara güzel hazırlık

Taramalı Ankara keçilerini
Davulunu çalınca aşkın ve kalkınmanın
Dönmeli yeniden birleşmiş tarlalara
Hacı Bayram Efendimiz gibi
Söylendikçe güzelleşen bir türkü bulmalıyız
Bir an için konuyu değiştirmeli

IV

Islığım uzattıkça bütün savaşlarımı
Siner düşman döner altınlarına
Kaçar, nefesi tüketir ve saklanır
Kestaneler arasında bulanık bir ırmağa

Kendi ticaretine ve partilerine
Kuytu bir kümbete bir cami avlusuna
Saklanır defter kayıtlarına
İmza sirkülerine ve Notere saklanır
Bir kuyuya demek istiyorum da işte bir türlü olmuyor

Demek, benim de bıçaklarım ve oğullarım var
Öfkeler, şiirin öznesi ve yüklemi
Ben yazarken sıfatları atarım
Ticaretten büsbütün sakınırım
Kitapta, şiirde, toplumculukta

V

Şiirin amacı ticareti kaldırmak
Verecek kimsesi yok bir düğme bulsa yolda
Hele bir gül ve güvercin
Banka cüzdanlarını besler ahırında
Sevmez karılarını ve atlarını

Zordur ölümü getiren gelecekler yaşamak
Vursun kalbini isterse benden alıp bir tabanca
En hızlı arsenik tuzlarına eğilsin
En keskin kömürün mor alevine yatsın

Bir iskambil papazıdır artık tacir
Kâğıttan gerdanıyla ve artık sürekli
Bir süs olarak bile belki gereksiz
Korkuyor kendi Karagözünden

VI

İşte benim kurnazca önerilerim
Eskidi artık geçmişin defterleri
Yeni üleşimler dağıtımlar bulmalı
Yeni tarımlara tarlalara dayalı

Benim önerilerim akla ve bilime dayalı
Miraslar kedilere paylaştırılsın
Emeğin anıtı kendisinde kalmalı
Kitaplar da zaten bunları yazıyor

Ben de ıslıkla çalarım neşeli umutlarımı
Barışımın yolunda kavgalarla koşarım

BİR CELLADI TANIMAK İÇİN İLK AKLA GELEN SORULAR

Celladın arkasında kimler var?
Maaşını kaç kapıdan alır ve hangi para birimi?
Amerika'da kursu kaçıncı bitirmiş?
Dönerken buzdolabı ve otomobil getirmiş mi?
Gümrüğünü ödemiş mi bunların?

İşte günün soruları bunlar

Yoksa bu celladın çift ödeneği mi var?
Niye olmasın bir bütçe oyunu bütün bunlar
Kızını kolejde mi okutur, keman dersi de aldırır mı?
Oğlu hayırsız mı çıkmış, esrar da mı kullanır?
İster misin karısı kaçmış olsun?
Çok mu dayak yemiş çocukluğunda?

İşte günün soruları bunlar

Kaçıncı kuşağa erişmiş, kaçıncı mertebe Hitlerbilimde?
Himmler'e mi benzer ağzı, alnı Franko'ya mı?
Kaç nutuk ezbere bilir Mussolini'den?
Hayran mı Yunan zabitlerine, gazete okur mu?
Yoksa öğrenmenin her çeşidine mi düşman?

İşte günün soruları bunlar

Cellat olmasa nasıl kazanırdı ekmeğini?
Uzmanlığı her alanda, her yerde geçerli mi?
Yoksa aç mı kalır bu işinden atılsa?
Bu yüzden mi çalımı, büyük bir korkuyu örten?
Bir gece onun kapısı da çalınacak mı?

İşte günün soruları bunlar

SEN NERDESİN, YARGIÇLAR NERDE

Oğul, ud çalıyorsun dudaklarınla belli,
Sen bu kanunlardan dışarlardasın.
Ay doğsun ölümün ve olgunluğun üstüne!
Gözünden tutuklusun ve demir pencerede rüzgâr
Bahçede üşüyerek çocuklar geziniyor.
Ateş yakılmıştır bir kere
Kasketini giyeceksin
Yağmur "Belli olmasa!" bile
Yağmur "Belli olmasa!" bile

Yargıç, bozuk bir mahkeme Türkçesiyle
Durmadan bir nesir yazdırıyor

"Kişi, kendi ölüm törenine bizzat katılmalıdır!"
Diye bir mısra mırıldanıyorsun gene!

Oğul, arka balkondasın belli ki ve tüfeğin var
Sen bu saçmalardan dışarlardasın!
İncir ağaçlarını müjdeliyor serçeler
Bir arkadaş seni bekliyor Görüş Kulübesinde
Sırtına bir kazak al, cemreler düşüyor
Ateşi birlik yaktık, halkımız ısınsın diye
Yüzünde bir gülüş bulunmalı
Canın istemese bile

Herif, zaman kazanmak için tarihten
Bak, durmadan satırbaşı yaptırıyor!

"Kişi, kendi ölüm törenine zambaklar taşır!"
Diye bir ağıta başlıyorsun gene!

Oğul, Kapalı Koğuşta bile kavgada sayılırız,
Sen, bir kelepçeden daha dışarıdasın!
Galiba, Yaz yakında bitiyor Orta Anadolu'da,
Pencerede mısırlar, biberler ve sanki bir ud sesi
Bir dalgınlık olarak birikiyor içine
Ateşi tutuşturdu bizim çocuklar
Daha büyük bir ateş yakışır senin de ellerine!
Çünkü daha on yedi yaşındasın
Tutukevine müjdeler getiriyorsun.

Yargıç, bıkmış görünüyor böyle bir işten,
Emekli olduğu gün hemen kırlara çıkacak!

"Kişi, kendi ölüm törenine bir kemanla katılır!"
Diye bir şaka tutturuyorsun gene!

Oğul, bu günler kan lekeleri
Ölen arkadaşları kimse unutturamaz
Kimse, hiç bir şeyi unutturamaz
    Ve avutmaz çinileyen güzel gün bizi!
Bir ağaç gibi burdayız ve işte konuşuyoruz
En sıkıyönetim altında ve en yüksek gürültüyle
    Bahçede güneştesin, susamış olmalısın.

Bir ateş ki en kanlı iklimleri dolaşır,
İşçiler, köylüler, öğrenciler ekler peşine!
    Oynadı alnınla Sonbahar
    Aklında bir gülüşme kurudu.

Yargıç, evine gitmeye hazırlanıyor
Sen daha özgürsün her bakıma!

    "Kişi, kendi ölüm törenine gülerek katılmalı!"
Diye bir şeytanlık düşünüyorsun gene!

BAYRAMA GİTMEYEN ÜÇ ÇOCUK

1. *Çırak*

Denize sapa suratıyla karmaşık bir çocuk olan çırak
Gözleri ince tuzaklar, güneşli delilikler peşinde
İçinden ağlama teneffüsü'dür şimdi
Vietnam, Filistin, İrlanda

Tam kuşlara buğday serpme saati
Savaşları okuyor renkli gazetelerde

Annesini Perşembe gömdüklerine göre,
Daha bir haftadır böyle algın
Islak, sarı toprak, günlük kokusu
Kuru, kanlı toprak, barut kokusu

En iyisi büyümeden buralardan kopup gitmek
İşçi mi korsan mı bir şey olmak üzere
Bir kereste motoruyla ormanlık bölgelere
Bu ilk alıştırması
Dişlerini kenetler, çıkar gider çırak

İlerde kesilecek başları düşünür
Erken mi yoksa daha düşünmek için?

2. *Öğrenci*

"İnsan bir aşk bulmalı onu yaşamalıdır
"Geometri de, beden eğitimi de hiç ve boşuna
"Esnetir Tarih, takma dişleri sarı ve üstelik Coğrafya
"Şimdi okuldan sansar gibi çıkmalıyım
"Koşup dağılmalı Mayıs bayrakları dalgalanan kente
"Bildiri olup dağılmalı insan büyüyünce
"Şimdi bu sıkıntıyı kuşlara savurmalı
"İki ölüm boyu yüksekte salınan bir uçurtma
"Gel be ipimizi koparalım, ev ve iştah da ne
"Yeni bir töreye doğru yeni bir donanma
"Başka bir ulus belki, başka bir ülke
"Tanrıyı ekmeğe göre yeniden tanımlayalım
"Yeni bir yürek için zaman ve kalkınma
"Olmazsa yıkılalım, kim bu sıkıntı her zaman göğüste
"Olmazsa olmasın, amcamda bir tabanca var
"Ve çok sever beni
"Nasılsa vururum birilerini!"

3. *T u t u k l u*

burda okul bile var remziye teyze
dayak bile yiyoruz öğretmenimizden
birdirbir oynuyoruz kimseye görünmeden zeki diye
bir çocukla ben
onunku da hırsızlık fakat çok komik bir suratı vardır
şişmandır ve durduğu yerde güler
ömer abi var yozgatlı bir gardiyan vurmaz insana
vurur gibi yapar
ötekiler herkes döver bu koğuşta
dokuz çocuk olduk babası yurtdışında
sürgüne dağıtıma gitti ötekiler hep
elli kişi mi ne kaldık
kimisi de çıktı bu zeki de gider yakında
herkes burda kediyi tekmeler minnoş diye bir kedi var
beni ise yalar o da elimi ve yüzümü yalar iyi severim
cepçi olan yeni çocuk adını garip koyalım bu kedinin dedi de
dedi annadın mı diye tutturdu garip diye bir kedisi
ölmüş eskiden
bu dünyada amma tuhaf çocuklar yaşıyor
kafam çok kızıyor ama ben burda herkesten
küçüğüm tabi ve marangoza ancak yazarlar yaz bitince
ve burda kalırsak
o zamana kadar babam bile dönmüş olur belki

karpuz istedi canım bugün bir de eşki elma
vardır ya vardır ya kiraz getirseniz biraz belki
sokmazlar kantinde var derler çünkü
parayla ya da işle satarlar
sen gene getir iboyu ben uzatır elimi severim
minnoşu da getiririm görüşünüze
biraz gıdıklarım sana da bir boncuk işlettim
burada en güzel yapan cafer ağaya
havalar ısındı remziye teyze ve çok pislik buralar
ister zahmet etmeyin ister cuma günü gelin
babamdan mektup getirirsiniz

dün burda üç abiyi asmışlar
suç anayasayı devirmek

zor mudur acaba asılmak

hepinize hoşça selam eder ellerinden öperim

CİNAYET KASİDESİ

Eskidi sesimde o Ergin
    Birşey beni durmadan yolmaktadır
Kafanın hamamında bir köpek

Güzeldir zembereği dolan azgınlık
    Beni dürterek uyandırmakta
Bir bıçağın sapı avcumun ortasında

Demek ki bahar geldi otları yakıyorlar
    Tutuşur içimde çatılmış yangın
Suratım bundan böyle biraz uzun gibidir

Komşular saygılıdır "Ergin Bey" filan derler
    Hepsi alık ve sapa, dostluklara iştah yok
Git devir saksıları, şeytan diyor, kavgalarla süsle

Elimden bir cinayet tuttu mu
    Alkışlar yüreğimde o çocuk
Ben artık onun horozuyumdur

Herşey hazır olmalı yarına
    Şimdi işim bıçağını bilemek
Birşey katmak komşuların şaşkınlığına

BLÖF

Bir adam denize şa'aptı diye
Tutup öldürdü onu. Gülerek öldü ölen
Dedim: Ne diye vuruldun baba!
Adam söz anlamıyor ölmüş bir defa
Yürüdüm evime geldim

İki düşüm vardı birikmiş o gece için
İkisini de kullandım
Biriyle zengin oldum, zengin oldum
Zenginlik ne zormuş meğer
Dedim: Tanrı zenginlerini korusun

İki düşüm vardı. Biriyle katil oldum, katil oldum
Tuttum ağayı göçdüm kanı boldur diye
Dedim: Bi daha buraya işşeme

Bir adam göğüme tükürdü diye
Saldım olanca beyaz bulutlarımı
ve Güvercinlerimi: uslu, paçalı, kubarık, rahat
Adam kendi kendine öldü bu sefer
Bu sefer ben onu hiç öldürmedim

YEMEN TÜRKÜSÜ CİNSİNDEN BİR SIKINTI

Yalancı tüfek sesleriyle başladık öğlene
Kalkıp oturuyordu güvercinler, rahat buğday tarlaları
Son yürekleriyle dokunuyordu kuşlar maviliğe
Yangınlar ve tarih gözlerimi süslüyor
    Bu nasıl gündü böyle, hiçbir gülüş yoktu

Dağın biri çekilmiş çürüyor, içindeki cevher boş
Cehennemi tutup yanımızda bizi korkutmak dileğidir
Bunu açıkça kurumuş otlardan anladım
Bir de hiç kuş geçmedi o yönlere
    Bu nasıl gündü böyle, hiçbir kadın çamaşır asmamıştı
    İngilizi andıran tüccardan bir herif
    Beni sana seni bana kırdırıyor

Bir karınca bulup sordum şaşkınlığımdan
Nedir oğlum bu düzen, geniş bir bahar budalalığı
"Bir kelime duydum, onu belledim hiç aklımdan
                çıkarmam" diyor
"Korku" olmalı bu kelime ya da "Tanrı" ya da "Şeytan"
Bir kelime duymuş, onu bellemiş hiç akıldan çıkarmıyormuş
Karpuz çekirdeği gibi bir büyük yük var sırtımda
    Bu nasıl gündü böyle, hiç bir bağlantı kalmamış

Tanrı bile yoktu dersem yalan olur şimdi
İngiliz mi kesmiş onu, durmuş rahatlıyor sinsi bir kedi
Sıcak bir soluk takılmıştı göğsüme. Kurnaz bir adamdı o
ve Gayet tüketici, gayet yavşak, gayet yavan.
Kimseyi sevmiyordu çocuk, sevmeyi bilmiyordu artık
Alnında bir çiçek yandı söndü, belki bir Gül, belki bir Çimen
Bu nasıl gündü böyle, sanki Yemendeyiz annem ve ben

Köylü candarmayla öğrenci çocuk
Kucak kucağa düşüp öldüler
Bir İngilizden ötürü (hep o deminki şişman İngiliz)

Havada bulut yok, kocaman duman
Kışlanın içinde redif sesi var
Yemene gidene ağlıyor sanki başörtülü kadın

Bir ses dolaşıyor Orta Doğuyu
Ankara İzmir İstanbul Muş ve Elbistan
Yüzüyor kazlar
Çantalarla ölülerin potinleri geliyor
Susuyor şimdi Anadolu Kışlası

TUTUKLU GENÇLER ARASINDAYIM

Yusufla bir Gül koparıyoruz
Birinci Koğuşun havuzundan
Şakayla karışık bir hüznün Gülü
Tutuklu olmanın gülünçlüğü
Umudun yağmuru kırmızı çiçek
Devrimin rengi, uçucu ve berrak

Eşyayı ve insanı kavramış
Usta hırsızlar arasındayız

"Tecrit"te boğucu bir gece
Beygiri bağlasak ölür
Sabaha kadar güldük durduk
Sulu bir düzenin Cezaevi güldürüsü
Muammer, Metin, Ergin
Aynı yatağa sığdık

Kimi deliyse kimi sarsak
Sevimli katiller arasındayız

Ertesi sabah Koğuşlardayız
Kesmediler saçımızı, tifo iğnesini atlattık
Herkes bize can kadar yakın
Her aydın hapse girmelidir
Halkı tanımak, Devleti görmek için

Yarısı suçluysa çoğu suçsuz
Köylüler işçiler arasındayız

Bıyıklıyız ve Bafra içiyoruz
Muammer söndürmeden içmekte usta
Fizikçi Metin Gençosmanımız
İçerlek gözlerinin arasına saklanıyor
Gülerken ve de öfkelenirken

Fosurtuyla esrar çeken
Neşeli dostlar arasındayız

Ali'nin uzun boyu kısalıyor voleybol oyununda
Gene de buranın şampiyonuyuz
İrfan'a sorarsan her makina yapılır
Biz istesek yaparız
Biçilir çelikten her bıçak, silah dökmek kolaydır
Hilesiz bir Köroğlu, Bolu taraflarından

Hayvanları seven, insanlara küskün
Yumuşak katırlar arasındayız

Ulaş Bardakçı, Erhan Yıldırım
İkisini ilk günler ayıramadım
Ulaş biraz daha canlı, Erhan biraz daha ufak
Tunca, bir büyük suyun durgunluğudur
Bir delik bulsa fışkırıp çıkacak
Kurtuluş Savaşı günlerinde
Bu çocuğa köprü uçurtacaksın

Yarım yaka, sıfır pabuç
Yüzleri eskimiş bebeler: Dördüncü Koğuş

>

Münir Aktolga, Münir Ramazan
Ataların Yörük ya da Çerkes
At sırtında yaylalardan indiler
Yüzünü yazdılar sana, çekik gözlerini çizdiler
Devrimcilik: artık onu da kendin ekleyeceksin

"Barış içinde birlikte yaşama"ya alışık
Uyuz kediler, saldırgan fareler arasındayız

"Bîgayrihakkına yatıyorum" diyor
"Kan doldu ciğerlerime hâkim bey" diyecek ilk
duruşmada
Almanya'dan bir mektup gelmiş yeğeninden
Suçsuz olduğunu söylüyor
Birol Ertuğrul –şaka bir yana–
Buraya en çok yakışanımız
Saçları usturalı daha ilk günden

İşlek helâ kokusuna karışan
Yemek kokuları arasındayız

İbrahim'i –ki zeki olmasa çirkin olacak–
Yargıladık aramızda: özeleştirme yapmıyor hiç
Cezası: bir tencere su getirmek koğuşun helâsından
Biz tahta kaşıklarla içerken suyu
Nasıl yakalandığını anlatıyor Mardin'de
Polis telsizinin yanlışlığı yüzünden
İzrar yerine Esrar suçundan

Şaka, şenlik, cilve, cümbüş bir yana
Demir parmaklık ve dört duvar arasındayız

Müfit, r harfini peltek söylüyor
Ve bunu ekliyor bıyıklarına
Küçük Forumunda avlumuzun
Her zaman sevimli, her gün hırçın
Devrim soluğunu tartışırken Kurtuluş Savaşının

Haftada altı gün hapiste yatan
Çileli gardiyanlar arasındayız

Yusuf'la bir Gül koparıyoruz
Birinci Koğuşun havuzundan
Gül: her zaman yerini bulan gürültülü çiçek
Umudun yağmuru sevdalı çiçek
Devrimin rengi, uçucu ve berrak
Çakıyla kessem göğsümü, akan Gül olsa gerek
Kalın, kıllı bileğimi kessem

Üstümüzde boydan boya Gökyüzü
Solarken ipek gibi bir Haziran bir Temmuz

Çocuklar sabırlı olun
Tutsaklık özgürlük arasındayız
Bağımlılık bağımsızlık arasındayız
Bugün ile Yarının arasındayız
Düzen ile Devrim arasındayız

Ovalar Dağlar arasındayız
Çiçekler, Ormanlar, Çalılar, Kuşlar, Kayalar...

BİR YAZ ÖLÜMÜNE HAZIRLIK

Giriş

Saçlarına kiraz miraz tak, zalim olma
Hippi olma, aklın eşşeğine bin
Duygunun güvercinlerini kuşat
Sevginin köçeğini oyna
Tambur mambur çal
    Bak, hele Yaz günleri
    Daha dün gebe kalmış
    Bir kız olarak başlıyor bu Yıl da

    Ölüm üstüne uzman şiirler, Kırmızı bir Gülüm var
    Çünkü yüzümün suluboyasından
    Vurulmuş çocuklar damlar

Kendi yerimde olsam çıkar sokağı dolaşırım
Yeni yağmış karların acı sıcaklığında
Hippi olmam, günlerim sayılıdır
Ne de olsa Kimlik Kâğıdımda
"Bir Yaz ölümüne hazırlan!" diye yazılıdır
    "Ekmek vesikası verildi"
    "Memur ailesidir"
    "Bahtiyar oğlu, İslâm, Melihadan doğma"
Sıkıyönetimde duruşmaya çağrılmaktadır
Bulunursam bana da bir telefon edin
İnsan dalgın hayvandır
Nerdedir hiç belli olmaz

Birinci Kesim

Şu uzun ömrümdür eşkenar üçgenimdir
Yamuk çizilmiş biraz teğetler geçilmiştir
Kendime göre bıyıklarım Pir Sultan Abdal
Çileden çileye uzanan bir çizgi, bir alandır

En güzeli İsa'dır Geometrilerin
Bir Yaz Ölümünü tanımlayan yüzüyle
Ayakları elleri kolları ve saçıyla
En güzeli O'dur
Ve Çaprazdır herzaman

Ben de artık büyüdüm otuz üçe dayandım
İsterim paranın üstüne resimleri boyansın
Bir Yaz Ölümüne hazırlanan tayfamın

Her sıkıya karşı şiir direnecektir
Uyaklı, gür sesli, kekeme, ürkek
Her yönetime karşı başkaldırır aslında
Elemlerin sanatı, Gencölenlerin

Sinan bize şöyle söyler, söylemiştir belki de
"Annem beni bir yaz ölümüne
"Çiçekler gibi hazırlamıştır
"O bizi okullara havuzlara gönderdi
"Emeğin koca kafalı bilgilerine
"Güvercinliğine suların ve taze
"Ben tâ dağlara kadar yükseldim
"Orda beni vurdular ve ben hiç ağlamadım"

Hayat denilen kavgada
Çocuk adımlarla yürüyoruz
Biz bir karanlık yolun sonunda
Bir Yaz Ölümüyle aydınlanmıştık

İkinci Kesim

Yüreğim... ki vardır peşin olarak ve aklımın ustası
Her türlü kavgada umudumun ustası
Tâ beşe kadar saydığım Pazar günü başladı
Bu soru sorma kafa tutma yangını
    "Kim, neden, nerde kaç para kazanacaktı?"
    "Kimlerin semerini kimler yüklenecekti?"

Baktım ki Alfabemde bile hesapların var
Çarşıları, Bankaları, Buğdayı ve Demiriyle
Gümrükleri, Suvarileri, Gemileri
Navlun ve Kereste
ve Kapital yalnızdır işte bunu yazmışım

Çocuklara saygısız ülkeleri, sevgili öğretmenim
Coğrafyadan atmakta şimdi sıra
Tarih çocuklara yer göstermeli

    İlk gün: Karanlık zemheri ayları
    İkinci: Yağmurlu, paltosuz, karlı
    Üç, namuslu kitapların öğütülüşü
    Dört ve beş, Davran arkadaş yüreğim
        Suları ateşleri ucuca ekleyelim
        Bereketin davulunda sonra sıra

Savrulsun
Arpalar gümüş çavdarlar başaklar üzre
Dünyayı bizlere öğreten Güneş

S o n u ç

Saçlarına kiraz miraz tak, yılgın olma
Bak, birtakım düşünceler birtakım duygularla geliyor
Her Ölüm bir noktadır, satırbaşı yap
Tambur çalarak geliyor gene
    Baruttan örülmüş bir Ağıt
    Çelik, Yaz gibi parlak Çelik

Memesi pörsümüş kızlar gibi gidiyor
Heybesinde büsbütün Yaz Ölüleri
    Gitmesi de bir şey değil iz bırakıyor
    Daha yola çıkmadan önce
    Eşşeğine binmeden önce
    Islığını çalmadan önce

–Oğlum Ergin!
–Buyur Usta!
–Korkma sakın!
–Yok Usta!
–Bak şu yana!
–Baktım usta!
–Yaz geliyor...

BİR TEMMUZ GELİNİ
TOPRAĞA VERİLDİ BUGÜN

Derilerime yazmış, müzelerime kaldırmışımdır
Benim El Kitabım ve Surelerim olan Gencölümler
    Yorgun günler
Susmuş aklım, öfkelerin işlek türküsü, mühürlüdür
    Yorgun günler, kuşluklar, ikindiler
İçimde bir erkek bir kadın söylenerek ağlar
    Yorgun günler
Toprağa verildi kınasız kuzum bugün, mor gelinim
    Yorgun günler
Tabutunda solgun Temmuz gülleri okunuyor.
                Mimardı. Genç bir kadın.
    Yorgun günler
Kırışır planlar, bir T cetveli, bir Gönye kırılır
    Çok yorgun günler
Elimi şakağıına koyarım ve düşünemem
ve ağlayamam ve susamam ve konuşamam
Ortaya ağıtlarım söylenir çünkü sızlarım artık
                kemiklerimden
    Yorgun günler
Taşlara kazmış olduğum günler
Müzelerim
    Yorgun günler

OLMAK YA DA VURMAK ÖLDÜRMEK

Bir suç oluyorum ben de külümü karıştırınca
Kimleri, kimleri, kimleri vursam
Önce kendimden mi başlasam şakalaşmaya
Önce kendimden mi başlasam

Ben istesem Horoz gibi öterim

Alıngan ve içli çocuk olduğum için
Rahatlarım Bankanın camını kırsam
Sularım sonra atımı bir derede
Ne zaman ne zaman kırlara kaçsam

Ben istesem Kilidimi kırarım

Kumral bir Yaz peşimdedir, dolaşırım ben
Altı yaşında tütüne gittim, oğlak güttüm, çırak
Neler de çıkıyor eşelenince
İnsan büyüyor adam vurarak

Ben istesem Pusu bile kurarım

Duygulu ve sivri bir öğrenci oldum
Ateş okudum kitap yakarak
Artı-değer kavramı ve günlerce Matematik
Bıçaklar edindim Bursa'ya giderek

Benim şimşir Kazıklarım vardır

Ne zaman seni vursalar öcünü komam
İpekli dokunur gibi işliyor zaman
Öfke çiçeğim, av borum, işlek çıngırak
Bütün gün kan içinde yoğruluyorum

Yorulmam dersem Yalan olacak

Bir suç oluyorum ben de külümü karıştırınca
Kimleri, kimleri, kimleri vursam
Önce senden mi başlasam şakalaşmaya
Önce senden mi başlasam

PARİS BİLDİRİSİ

Ayrıldık. Kahve kuş ağaç yağmur ayrılık
Azgın bilmecesi Paris'in
Göğsümün çanı durmuştur
Bunu yazıyla bildiririm işte Sana

Alnının tavanında göğün bayırında
Bulutlar çirkin örgütlenmiştir
Savaşçı olacağım günün birinde
Anılarım olacak defterim olacak, Ben olacağım

Olmuyor bunlar olmadı şimdilik
Dadal'ın yaş gününde ihtiyar, uzaktayım
Bakıyor bir akvaryum bana balıklarıyla
Durup suratımı seyrediyorum

Yüzleri şiirle biriktiririm
Çıkıp Paris'in Bulvarlarına
Zenci yüzlerini kendim seçerim
Sarışın çocukları depolara koyarım

Olmadık bir sokak ırınağa akar
Pat diye biter Yaz geri dönerim
Göğsümün çanı duyulmaz olur
Bunu artık kimseye bildiremedim

BEN UZAĞA GİDERKEN
DADAL UYKUDA OLACAĞI İÇİN

Dünya kendi çocuğun kadar geniş ya da dar
Uzak bir çayırda şimdi sana çiçekli bir diken
Dikenli bir balaban. Yumuk gözlü sana benzer
Kamyonlar çakıllar bütün merakı
Denizi ciddiye almayan adam
İzmir ağaçları arasından
Her çocuk denize herhalde böyle başlar

Kibrit çakar suratını gibi öfkelenince
Tepkili uçak ve borazan, Kuzu bal arısı sakal
İşte bunlardan korkar bir de Şapkamdan
İçlenir Ruhi Su türküleriyle
Köroğlunun atı, oklar ve Padişahın olmayan Dağlar
Gitsin Bolu Beyleri, Gelsin Avşar kilimleri
Adı da türküsüyle birlikte yaşar
Çok besliyor anneannesi
Uzar ağzında makarnalar

Alnı yerleşir yerine çizgiler çünkü gülse
Kaşlarıyla biryere (ama nereye) açılır kapılar
Koşarken bıdık ve çekirge sekişli
Zalimdir üstelik soru sormakta:
"Ay da bir adam mıdır Baba
"Bu görünen tepesi mi?"
Çözmüştür İlkokulun bütün astronomisini
"Dünya çocukların çevresinde döner!"

Giderim zorunluyum yabancı bir ülkeye
Telefonun ucunda, Yazanlar Yokuşundan öte
Kuğulu Parkı kıvrıldığında, otobüslerde
Boşaltılmış bir evin camlarından uzatarak başını
ve Kalem kutularında uyku minderlerinin
    Ağlanarak uyunan gündüz güneşliğinde
    Anar beni açar bir parantez olarak

Yabancı ülke serin sokaklarla uzanır
Yağmur her zaman suratımızda olağan bir Ekim sonu
Dört mum yak Gülseren ve bir Pasta yap
Üflesin onu oğlumuz üzgündür bugün
Bir Dede evindedir
    Şemsiyemi açmıyorum ben
    Yürüyorum koskoca bir Sağanağı
    Deli sanıyor beni gören
    Emekli bir Fransız Yarbayı

Bakır paralar, Mısır kebap, Şeytan minareleri
Deve hammal. Faytonlara bindik kendi masalımızda
Deniz Sarayımız, Güneş pire
Kum zambakları –annen bayılır bunlara– ve Zakkum
İncir Zeytin Tütün rüzgârıyla eser kasaba
İlk bağlar ilk acı korukları düzeltti
Bir Yazı bir Şarkı gibi ördük Sana
    Anıları okul ödevlerini
    İlerde aşklarla şiirlerle süslesin

Çık kerevetine çık kerevetine
Tutup bir uzak Baba görüntüsü eteklerinden
Her şey bir yeni Masal olsun sana

Bir gün resmini çizersen –ki herkes Babasını
biraz ördeğe benzetir, saksağan rengi boyar–
Önce bir yumurta yap, belirt bıyıklarını vurgula
Yüzünde harfler vardır, onları çat birbirine
Oku bu kalemin anlatamadığı sıtmayı
    Onun yüzü melez Anadolunun en verimli
    Kazı yapılacak bölgelerindendir

UZAKTAN BİR DAVUL

Penceremin dibinde bir Kürt davulu
Şimdi Orhan olsa, Veysel, Vüs'at olsa
Mutlaka bir şeyler anlatırlardı
Orhan olsa, Vüs'at olsa, başkaları olsa

Kanlı bir Düğün sağ kulağımda

Babamla gitmişiz Keçi kestiler
Birini vurdular kırçıl Atında
Yüzü Asker kavruğu tombul kısa
Babamla gitmişiz, Alfabem koltuğumda

Tavuklar ve Kadınlar ürktü. Kanlı bir Zurna

Herkes birbirinin Babasını öldürüyor
Sonra herkes öldüren arkadaşı inceliyor
Düğün barut gibi mis şimdi bile burnumda
Sıtması erken başlamış alaycı bir çocuğuz

Eski bir Horon sol kulağımda

Ne zaman üç Askerle içsek Rakı Ankara Treninde
Terhis olmuşlarsa üstelik kendi bıyıklarıyla
O eski güveyi yeniden vurulurdu Tabancasına
Hep on üç yaşında sazlama bir oğlanın

Keçisi meliyor, Sağ kulağıma kurulmuş bir pusudan

Duvarda dedemin çeteci resmi
Erikler açmış dün gece, Şarkı da söylüyorum
Fakat bir de ölümü paylaşacak insanlar olsa
Orhan olsa, Veysel, Vüs'at olsa, başkaları olsa

Bu Düğün Kulağa çok geliyor bu Davulla

Katırdan tam köprünün üstünde indim
Bağırdım Irmağa kitabım koltuğumda
Birini vurayım, hadi vurayım diyorum, sonra cayıyorum
Hani bir çare olur belki dalgınlığıma

KUŞ SESLERİ OVALARA YAYILIR
HAFIZ BURHAN EFENDİNİN PLAĞINDAN

I

Karpuzları kuyudan sundurmaya çıkaran
Çıplak, çınlayan sesiyle
Bir Nacakla ikiye bölen, yalın ve yalınayak
Oturup yiyen sesiyle bir Hasır üstünde ve kütürdeterek
Horoz Marka İngiliz plağından
Kısa pantolonuna bir askı ekleyerek
Selam vererek öğretmenine ve suratını pudralamış olarak
Hafız Burhan Efendi söylüyor:
"Kuuuuş sesleriiii ovaaalaara yayılıuır
"İ'iinsan bunaaaaa hayranoluuur ba'yılır

Erkenden kalkan sabahları, yumurtayı sütle çarpan sesiyle

Hafız Efendi için oturdum gülüyorum
İçimden ve gözlerimle
O, r'leri uzatıyor ben üzüldükçe:
"Kuzucuklar taze çimen ararlarrr
"Amber gibi mis kokuyor topraklarrr

Osmanlı burjuvaya böyle yenildi işte

II

Duramam gayri buralarda nice türküler bilirim
Böyle saçmasapan hafızlık olmaz
Utanmasam bir katır edineceğim gene
Binerim üstüne ve gezinirim ve şunları söyleyerek:
"Menekşeden martinimin demiri
Bu türküyü en iyi Enver bilir
"Dağlar dağlar viran dağlar
"Meşeler gövermiş varsın göversin
"Ürgüplü Cemalim algın Cemalim
Seni de mi pusuya düşürdüler
Türküler apayrı bir cumhuriyettir
Söylerim Müzikten bütünlemeye kalan sesimle
Yakarım bazan ben de yanık türküler
Yakarım yeni ve uzun türküler

Su içerken vurulmuş bizimkiler
Devletin zulmüdür Türkünün özü
Bir Dağ isterim ben de kendime

Heraklitten Efesli eytişimden
Öğrendim ki Dünya karanlık ve aydınlıktır
Uzundur ve kısadır çengiler ve elemler
Güneş bir mızrak boyudur üstümüzde

Korkmadım kimsenin devletinden
Ben de elbet Dedemin bahçesinde yetiştim
Kökenim Ateş ve Toprak ve Su
Üşürsem kendimi yakarım
Üretime, üleşime dayalıdır şarkılarım
Acıkırsam Tarlalara çıkarım
Alınmamış hakları çınlamalıyım
Krepon kâğıtlarını katlayan sesimle
Her plakçıda bulunmayan sesimle

Eve gidip fişekler takınmalıyım
Bunca çileden ölümden sonra
Her savaşa her bayrama artık soyunurum ben

SAÇMASAPAN BİR ŞİİR

"Kedi Pepik". Evet, Kendisi bir çeşit bilgelik taşır
"Çuv Köpek" ise öldü. Ömrümün yorgun kısımlarıdır
    Aklımla ben birbirimizi oynatıyoruz
    Tarlam yağınura esintiye deliliğe açıktır

Kaç gündür boş duran bir tabanca gibiyim
    İnsan şapkasız da delirebilir kumral ve sarışınsa

Aklımdan geçenler bugünlük bunlar
ve tabii birtakım hovardalıklar
    Vergi ödemeden yaşıyor olmalıyım

Yüzüm de bir kedidir boş zamanlarımda
Kalbimde kuş kadar bir köpek havlar
Kafkas Haritasından Çerkes köylere indik biz
    Atlarını vurdu ve gömdü, kente yerleşti
    Gümüş eyerlerini karartıp sakladı
    Ne diye homurdanır sanki Dedem

    İğdiş geyik gibidir Çerkes tabanca olmayınca
    Çaresi arada kovboy sinemaları

    Kamu düzeni ile aramda fark var

Şakayla öfkeyle geçti şu son beş on yılın delilikleri
Bir köpektir Çerkes aklı, ağzından bulutlar akar
    Ben maymundan falan türemek istemedim
    Kediden, köpekten ve attan gelirim

Evde herkesten daha iyi yazarım
Arada bir pencereden bakarım ve daha eğlencelisi
Yokuştan ilk çıkanı öldürmektir işim

Tuhaf bir adamım arada tabancam tutukluk yapar

Aklımdan geçenler bugünlük bunlar
Ben asılırken bile gülen adamım

Sevr ve Lozan bana vız gelir

Çerkesler bile eskir zamanla Fakat
Şimdi anladım ki bende Ölüm kokan bir dalgınlık
yaşar
Kaç kere söyledim evdekilere
"N'olur bir kedi alalım, n'olur bir köpek alalım
"İnsan boş bir tabancadır ama bakarsın birgün
patlar!

Komşulardan çekinmesen hüngür hüngür ağlarsın
O zaman da hergele gazeteler yazar

Aklımdan geçenler bugünlük bunlar
Oğlum Ergin sen galiba üzüntülü adamsın

Tanrı bile baksana senle oyalanıyor

Çerkesce konuşmayı bilmezsin, Lazca bilmezsin
Unuttun bıçak atmayı ve saplamayı
Adam olsan bir köpek ve bir tay edinirdin
Ellerini yalar keçilerin sabah esintisinde
Bana kalırsa kendinden boşan
Bir celsede boşanırsın
Yeter artık bu kadar yabancılaşman!

KIŞ DÖRTLÜKLERİ

I

Birinciliği alan açık güvercin
Dadal'ın saçındaki buğdaydan
Havayı üzmeden kalkar
Konmuyor başka çocuğa

II

Senin kendi ölümün, Ninem Güzel Em'ne Hanım
Bize onun yansımasından
Daha ahşaptır
Şu güneşli Edirne Kışında

III

Şimdi Gülserenden bir mektup alsam
Bir çalı tarlası olan el yazısında
Gözlerinin derin suyu
Kımıldamadan akar

IV

İri puntolarla vurulan öğrencilerim
İnce bir sıtmayla geliyor Güz
Kırmızı suratımı siliyor Yağmur
Zaman birdenbire kısalıyor

V

Amasya Dağlarına açılan penceremden
Sürgünümü çeviren kayalık Irmak
Gitmiş gibidir herkes çevremden
Armut ve Elma bahçelerine

VI

Yeni Yılın kısa, Ömrün uzun olsun
Kilitlenmiş Anadolu Çocuğu, Devrimci Atmaca
Öğüt sen de bu acıyı Kalbim işsiz kaldıkça
Ölümleri, Ağıtları biriktiren Kumbara

VII

Yüzüme bir hüznün Haritasını
Üsküdar Türkçesiyle çizer kızı tutuklu bir Kadın
Gökyüzü pistir ve kalın. Analar dayanıklıdır
Çamur gibidir içimde ikindi duygularım

VIII

Saat 19 Haberlerinde Taylan Özgür'ü vurdular
Bütün yanaklarım sapsarı
Güneş, aklında tut bunları
Matematik, hesapla bunları

YAZ DÖRTLÜKLERİ

I

Çok kaynamış Sular gibiyim
Çok kaynamış sular gibi
Göğsümü boyuna süngülüyorum
Geçiriyorum kendi ömrümden Uykular gibi

II

Her zamanki gibi oldu gene
Yalnız kaldığımda Kalemlerimle
Testiler konuşmaya başladı, Perdeler kımıldadı
Birazdan Ölü Annem de gelir dolaba Süt içmeye

III

Burası kış köşesi, benimdir der ben dururum
Burası Yaz köşesi, bir Deliyi vururum
Burası Güz köşesi, koklarım Dağları
Burası Bahar köşesi, kudururum Ormanda

IV

Biz Onunla yakın şehirlerde büyüdük
Ben toz toprak içindeydim, O Mandolin çalardı
Neriman Öğretmenin çok sesli korosunda
Çocuktum, üzgün olurdum, saçlarım kıvırcıktı

V

Kuşlar savruluyor derken ortalığa
Gülüyor yan odalarda birileri
En yalnız adamıyım Orta Doğunun
Tanrım kabul et artık şiirlerimi

VI

Çok yoruldum öyle bir ölümden sonra
Sigara içecek göğsüm azaldı
Bu Paris'in sokakları üzüm gibidir
Acılar bir salkımda yerlerini alıyor

VII

Boğulmak cinsinden bir nesneydi
Çünkü esniyordu Kalbim, eskiydi
Bir tren geliyordu pofurdayarak
Tipinin kargalarıyla Ankara Bozkırına

VIII

Ömrümüzün çoğu mezarlıkta geçecek
Diye şakalaşan eski Arkadaş
Ne yapıyorsun sen Bandırma'da
Ölsek de dinlensek biraz, bana kalırsa

ALFABE İÇİN BİR AĞIT

Saksağan renklerini
Köpeğimin aklına dizdi. Ben dalgındım
Güneş kağnısıyla Kasabaya indi
Güz Annemle birlikte gitti
AL FA BE DE kaldım.

Saksağan renklerini ayvalar narlar üstüne çizdi
Sular da soğudu
ANNE'min torunları hırka giydiler
Sokaklar ve Aşklar soldu.

Sobalar, Mangallar, Maltızlar yandı
Sağ kalan acemi Babam
(Eskiden bilardo oynardı ve çok yakışıklı) ve Pipoya başladı
Yüzme bilmez, Denizyollarından emekli
ANNE'min saatini durdurdu ve duvara astı
Komşular geldi ve ağladık.

Saksağan renklerini tuttu dondurdu
Uçurtmalarla gözlerimin arasında
ANNE BANA ÇİÇEK AL
Al sana çiçek ve çelenk. Bol bol oyna.
ANNE SENİ SİNE SİNE
Sine sine oyununu hatırla
Sürüp götürecekler şimdi
AL FA BE DE YİM Hep

Kardeşlerim: Kara, Sarı, Kırmızı
Islak topraklara kadar yürüdük
ve Gömdük kendi öz annemizi
ÇOCUKLAR DERSİMİZ BİTTİ

Alfabede miyiz artık Ağabey?
Başka nerede olabiliriz çocuklar?

AL FA BE DE Kİ Başörtülü kadın
Annemiz Rahmetli Melâhat Hanım.

Saksağan renklerini bize bağışlar
Uçar birkaç ölüm boyu uzaklaşır gider

GERİDE KALMIŞ BİR ÇOCUK İÇİN GAZEL

Anası boğmuş kendini bir ipek gömleğiyle
Çocuklar gibidir yüzünün bilmecesi
Avlunun bu erken saatinde

Abisi boynundan Ankara'da vurulmuş
Kardeşler gibidir yüzünün bilmecesi
Kuşların bu erken saatinde

Sanki Ablası sorgularda delik deşik
Sıcak dar kanlı gece
Geride kalanlar gibidir bilmecesi

Teyzesi, Amcası, Halası deliriyor
Kar yağıyor, kar yağıyor yüzünün keçesine
Dutların bu erken saatinde

Babası tutuklu götürülmüş, mektup yazılmayan bir yere
Küfler gibidir yüzünün bilmecesi
Yağmurun bu erken saatinde

Kaç gündür Okula ve Oyuna inmemiş
Kalmış Dedeler ve Yengeler elinde
Yetimler gibidir yüzünün bilmecesi

Avlunun bu erken saatinde
Kaybolmuş dilsiz bir Panayırda
Cüceler gibidir yüzünün bilmecesi

LİMON RENGİNDEKİ ERGİN KONUSUNDA YENİ BİR AÇIKLAMA

Günler uzuyor, ölüme falan çalışıyoruz arkadaşlarla
Kiraz günleri bunlar, dut ağaçlarına baykuşlar tünüyor
Üşeniyor aklım düşünmelere
Kalbim ve Alnım buruşuyor
Soluyor belki yüzüm bile

Ay çıkıyor derken Ay çıkıyor
Bitkileri sulamak istiyorum
Yıkanıp erkenden uyumak istiyorum
Olmuyor işte, bir türlü olmuyor işte

Vezir Gambiti yoluyla çalışalım diyorum
Herhalde saçlarım kıvırcık olmalıdır
Yusuf da kızlar da beni anlamıyorlar
Dutların dibindeyim öğlenlere kadar

Dokuz kere uluyorum tam
Bahçenin kokuları ve zakkumlar zulmediyor bana
Kimbilir hangi şarkı şu plağın arkası
Yeni sulanmış bir kahveden geliyor
Olmuyor ama nedense bir türlü olmuyor

Kardan adam yapalım da inceleyelim, dedim
Şurda bir adam belirdi Babamın tıpkı aynısı
Senin gözlerinde mi durur hâlâ o kış portakalı
Okullar tatildi ve Güneşin ayazında oynuyorduk

Derken bir ıslık çaldım, köpeğim koşup geldi bana
Biz içerlere girdik sonra Adam dışarda kaldı ve eridi
İşte bütün bu örneklerle giriyorum ölüm konularına
Boğmaca çocuklara nasıl saldırmıştı, bütün çocuklar şaşırdık

Ne kadar çok öksürüldü o Kış Nadide'lerde
Ölenler duvarda grup halinde fotoğraftır hâlâ
Kardeşim durmadan andı bunu düşündü durdu
Sonra gitti mangaldan bir kestane kopardı

Her şey önce eridi sonra güçlendi Baharla
"Haydi artık gül, neşelen, Yurdumuza geldi bahar"la
Yeni üstlerimi giydim ben de, kolonyalandım biraz
Taradım saçlarımı, izinsiz, indim serin sokaklara

Kimseler kalmamış artık boğmacadan sonra
Demek ki Ölüm gümüş bir ibrişim kullanmış
Herkesi iliştirmiş yamalı bohçasına
Ağzımı kavuruyor derken rüzgâr ve dağıtıyor beni de evime

Babalarımızı ve Cumhuriyeti selamlıyoruz gülerek
Solarak epriyip morarmış okul şapkalarımızla
Oyalandım Tanrım seninle bile şakalaştım
İçime özsular, üzümler yürüdü o Yaz

İşte bütün bu örnekleri anlamsız buluyorlar
Zekidir oysa çocuklar, kiminin yüzünde çil çiçekleri
Limon Rengindeki Ergin günleri bizde böyle başlar
Ölüm aşktan türüyor, Kışları Yazlar üretiyor

Sonra birden büyüdük seslerimiz değişti
Bunları Leylâ bile anlamadan yaşadık
Okula birlikte yürüdük, tanıdık kuşlar edindik
Olmadı işte, bir türlü işi anlamadı kimse

Şimdi kesmek istesem bir yerlerimi
Ağlamak istesem bir yerlerimden
Nasıl da çığlık atar, kikirdeyip kaçar o kızlar
Acırlar bana belki, sevmezler beni çünkü

Yılanımdır peşimde hepsi de dolaşırlar
Yalamak isterler kurumuş kanlarımı
Dirsekleri pencerede inatçı dedikodular
Yere dökülen sonra peltelenen bir kuşku var

Bir Ermiş miyim sanki ben şimdi şu sıralarda
Ölü bir dilde mandolinler çalan
Günler uzuyor, yağmurlar sıcak, kirazlar, dutlar başlıyor
Yeniden buruşuyor kalbim ve aklım gayet uzundur

Şimdi ben tek başıma Frankfurt'tayım
Çilelerden süzülüp yorulup geldim
Zulmediyor bahar bana yeniden
Çocukluk ve Ergenlik günleri getiriyor

Finkenhof dutlarına Baykuşlar tünüyor
Ergin yeniden bir limon rengindedir
Koskoca bir Kış'la uğraşır durur

ORTA YAŞLI BİR YAZARIN CUMHURİYET BAYRAMI KONULU İLK ŞİİRİ

Şiirin konusu bir Cumhuriyet Bayramıdır
Herkes bir cumhuriyettir aslına bakılırsa
Babam bile bir cumhuriyettir ikinci karısıyla
Bakmayın yoksul bir emekli olduğuna
Bizi öfkeli ve tedirgin büyüttü

Renkleri iskambilden aşırılma izciler
Kızmasınlar şimdi bana. Biz de o oyunlara düştük
Uykusunu almamış askerler
Bıyıkları burulu at polisleri
Yelekli belediye başkanları ve süslü valiler
Herkes kendine göre bir cumhuriyettir

Herkes bir cumhuriyet kurabilir bahçesine
Önemli olan istek, plan ve malzeme
Çalışmak ve yükselmek yüreklerde çıngırak
İster ısırgan otları bürüsün
İster öksürük çiçekleri süslesin
İster karpuz kes otur ve ye, kendi bahçendir

Tarlalar ve Fabrikalar dolusu bir halkın kalkışması
Kurduğu zaman fakat kendi öz uygarlığını
Başka türlü sesler geliyor bandodan bile
Giderek anlam kazanır her türlü cumhuriyet
Yoksa bir şair niçin ve nasıl yaşasın

Aksi halde cumhuriyet konusu
Hoyrattan kurtaramaz kendisini ve bayatlar
Şablonla yazılan saçma söylevlerde
ve İzci arkadaşların şapkalarında

Durum işte budur
Saygıdeğmez düşmanları şiirimin
ve Cumhuriyetçi dostları kahkahamın
Ben sakallı söylerim sözü
Yarına inanmasam bugünü kurcalamam

CEMİLE HANIMA SON GELEN FOTOĞRAFLAR ÜSTÜNE BİR SÖYLEŞİ

Hüzünlü bir neşeyle uzatırlar geceyi anneler belli etmezler
Mayıs günleri. Az sonra şehir ırmağa dökülecektir,
Köln yani Kolonya
Erken dinmiştir kırkikindiler ve Soluk Ren Güneşi
Islak parklardan top oynayan sarı ve kara oğlanları
toplayacaktır

Bir işçi sokağında kızıyla oturan kadınlar birbirini tamamlar
Özenle yoğururlar, ütülerler, katlarlar geceyi de belli etmezler
Yeni eşyalar bile süsler hüzünlerini: bir ütü bir
fanus-saat, bir gümüş tepsi
Çünkü bunlar kadına kimseden kalmamıştır

Oğlundan yeni fotoğraflar almıştır aslında kadın
Taş bir duvar, bir avlu, suç ortağı arkadaşlar
Tarihte bir fidanları oldu elbet, kanla sulandıydı bu da
Düşler birbirine karıştı önce ve sonra: Suçlar kısa cezalar uzun

Ertuğrul'un yanında Orhan, yerde sağdan sola sabırla
oturanlar
Bir başta Münir Ramazan, iki kişi daha biri ötekinden inceyağız
Fotoğraflar rüzgârla ürpertir bakmasını bileni
Duyguların ve zamanın ahşap kapısıdırlar

Örneğin annemin albümleri de ceviz dolapta dururlar
Sağ kolda eğik bir demet glayöl, yanında babamın
güveyiliği, tıfıl biri
Kahverengidir herşey ve gözlerde her türlü herşey
yani hayat: 1930'lar
Erken gelen zili bile çalmayan ölümü bile orda var:
14 Kasım 1971

Son fotoğrafta ise gülüyordu çocuklar
Yalan söylemiyorsa eğer koskoca Niğde Güneşi
Deniz istiyor canları, can eriği istiyor
Özgürlük, Kalkınma, Tam Bağımsız Türkiye
gözlerinin çiçeği

Cemile Hanım çay getiriyor türk bardağında ve
sıcacık poğaçalar
Uzakta ırmağın ışıkları yanıyor, otobüsler geçiyor
Alnımda bir şiir mayalanıyor ve galiba işte bu satırlar
Kaptığım gibi çocukları dışarı uğruyorum ve
içiyorum bir sürü sigaralar

ÇOCUKLAR İÇİN FAŞİZM

Faşizmi çocuklar da anlayabilir
Dayak yemektir serseri bir babadan
Karanlık odaya kapatılmaktır
Hakkını istemekte direttiğin zaman

Üvey ana, yarı güleç öksüze
Sabunlu eliyle tokadı yapıştırır
Henüz yaslıdır çocuk henüz dayanıksızdır
Yıldırmaktır amaç esir etmektir
Çocuk faşizmi yanağında tanır

Onlar niçin böyle çirkin olurlar
Bir tek güzel faşist yaşamamıştır
Anlamlı sorulardır bunlar çocuklar size
Okullar bu dersi öğretmiyorlar

Nerde bir kuvvet birikmişse haksız
Nerde bir zartzurt ya da cartcurt
Nerde elimizden kapılmışsa ekmek
Sınıfta, sokakta, evde, çarşıda
İşte çocuklar faşizm ordadır

Hepimiz elele tutuşmalıyız
Korkmadan yürümek için gecenin ötesine
Güneş nasıl olsa doğacaktır
Horozlar ötmeye başlar başlamaz

BİR SALI GÜNÜ BOYUNCA

Gidip güller mi koparsam yoksa solsam mı
Bir Salı günü ve elemler boyunca
Yolumu değiştirsem mi Kaptan kuşlarım

Anlamsızdır şimdi bütün fuarlar, bütün panayırlarım
Yeni değilim çünkü Felsefede
Bir Matematik olurum ve saçmalarım

Çocuk olur kaybolur gövde
Kurtlar iner yer bunu
Bağırarak koşarım
Bir Salı günü boyunca

Her Öğretmen bilir mi niçin böyle sarardım
Canım sıkılınca öksürürüm üç kere
ve Sessizce göğsümün köylerine dönerim

İnsan alınyazısını göğsünde taşımalı
Avucunda kurutmalı bütün sorularını
Yeni yıkanmış bir çocuk için Ölüm
Azgın bir bilmecedir dönenip duran

Durgun olur sularım genel olarak
Bir deliyim içimden ve kekelerim
Taş kaydırır olurum, kâğıttan gemiler yüzer
Gidip ipek giyerim öyleyse üzerime

Güzel bir anlamsızlık yakalamışım
Ne de olsa kendimin acemisi değilim
Hayatın topacını bir kaytan döndürüyor
Böyle kavramlara da yabancı gelmiyorum

Durup durup yaşlanırım, soluklanırın
Üzüm bile yesem
Soyut bile etsem sözü
Bir Salı günü ve elemler boyunca

Yolumu hiç değiştirmem Kaptan kuşlarım

ÇOCUK YILI TÖRENLERİ KAPANIŞ SÖYLEVİ

Ergin der ki çocuklar yüreğimin zeytini
Tanrıyı da istersen oralarda ara
Başka türlü çaldırmam bu Davulu
Bu konuda Baykuşun sözünü kesiyorum

Davudun karşısında Golyat gibi dururlar
Çocukları yalnız törenlerde görürler
Uçak biletini ve Doları severler
Çok da sık giderler Amerika'ya

Çocuk törenlerini kapatıp gidiyoruz
Portakal küfesini taşıyanla
Sübyan Koğuşunda üşüyenle
Sanayi Çarşısı çırakları bizler
Sorular ve yanıtları öfkelerimizdir

Hapisleri ve öteki hapisleri boşaltıp
Çocuk Yılını taşıyoruz kırlara
Denizin, ovanın kilitlerini açıp
Kırar gibi bir şişeyi kayalıklarda

Bir testi dolar gibi önce gevrekten güleriz
Sonra çınlatırız ortalığı uygun bir kahkahayla
Yaz gecesine bir fıskiye oluruz

Öyle törenleri biz her zaman kapattık
Üstlerine saygıyla mürekkepler boşaltırız
Kuşlarımız ürkütür tüfeklerini
Hiç çiçek ve çocuk olmamış o adamların

ESKİ BİR FOTOĞRAF İÇİN KISA GAZEL

Bir şapkası olsaydı, kalıpçıya verseydi
Erkenden taransaydı ve gülseydi gözleri
Kesseydi hem de bıyıklarını artık
Takmasaydı yakasına o gülü
Binmeseydi artık o bisiklete

Ne üzünç vericiydi ve ne kadar çalımladı bizi
Dayımın hepimizi o parkta bırakıp
Kaptan Okuluna yatılı girmesi
10 numara falan alarak Trigonometriden

Kimin aile albümünde böyle bir fotoğraf yoktur
Kimin elbette böyle bir dayısı olmadı

ANKARA'DA BİR BAHAR GÜNÜNÜ VE BAZI DUYGULARIMIZI ANLATAN KISA ŞİİR

Güllerle uzaktan ilgiliyiz
Dünyamız kendi dönüyor
Yorgunuz ve akılsız kaldık
Aşkın gölgesi yüzümüze esiyor

Önce herşeyi bir kısrak gibi yeğin kıl
Bahar gibi birşeyler geliyor
Bütün yazarların merakı bunda
Bütün okullar bunu bekliyor olmalı

Ey Bahar sen mutlaka bir Aşkın çırağısın
Bize de bir kaygı ver kitaplarınla
Kuytu gönüllerimiz Ay gibi tutulmuştur
Çırpınıp yorulmaktayız ve eskiyoruz işte

Bahar içinde dur, beni bir Bahçede bekle
Avluda Sarı adlı bir köpek de var
Peşinde ipekböceğinden yavrular ve küçük bir gürültü
Babaları başka, kulakları düşük
Yakında hep birden havlayacaklar

Oturup Bülbülün sesine alış
Leylâ konusunda çetrefil sorular sor
Bize her zaman öğretmen olan
Bâki Efendiyi ara

İyi çalkantılar sana Bozkırdaki rüzgâr
İyi martılar sana uzaktaki Deniz
İyi boğulmalar size derin Duygularımız

Kara tavuk tepeli ve de kulakları küpeli
Eski Sesler birdenbire susuyor işte bakın
Bir tırtıldan çıktı ve öldü bir kelebek gibi
Kim olacak, Ankara'da bir tek gün süren Bahar
Bu dünyada gülmedik de, öteki de şüpheli.

SON GÜNLERE DAİR MIRILTILAR

(Gazel tarzında)

Açmış bir Çiçek, bir Tavuskuşuyuz oğlum elbet
Birkaç Melodi daha ötebiliriz
Süsledik kendimizi bir Sarı Suda

Varlık Çan çalıyor, Ölüm işte Işık saçıyor
Kentte bir Kandil gibi dolaşan alnımıza
Geçiyoruz bilmem ki bir derin kuytu yerlerden

Talikayız kendi Yokuşumuzda oğlum elbet
Koşumsuz kula katırlarımızla
Boş bir delinin suratını yüklüyüz

Kurumuş bir Diken çelenk bırakılmıştır
Burası eskimiş bir Gökyüzü bence
Yorulmuş bir Tanrının kısık gözlerini andırıyor

Umudun Kimyası kokan bu Barut, ah oğlum elbet
Kalın tütün çiğneyen duygular sardı bizi
Kavlar tutuşturan bir gizli kahır taşınmakta

Kalbimiz tenha bir Mevsimin özdeş parçası olmuştur
Birkaç kuşluk vakti daha gezinir, harmanlar buralarda
Boşuna süslendik Bir Sarı Suda, Bir Mor Suda

Şi'rimiz göl vezinleri üzre dem tutar
Ergin makamında besteli ve güfteliyiz
Bütün Melodiler bize Vızgelir

BİR YAZDAN GERİDE KALAN HIŞIRTILAR

Aklımda sürekli bir Musiki bu sabah
Davul, flüt, ud ve keman
Hışırtımı açıklasam ustam kızar bana
Güzel sorular bendedir
Her konuda meşk için

Ölüm cebir, Hayat geometriyse
Aklımda bir Horoz bütün yaz öter
Bir Kitap da ben indirsem
Ustam kaşlarını çatar
Gençliğim hışırtılara gömülmüştür

Bu akşam vaktini biriktirdi bana
Sularımı kesen de odur
Bir Diktatör olan hışırtı
Suratımda esen bir Tarih varsa onu
Kül rengine süsler

Hep şeytan arkadaşlar
Yaz boyunca anlatarak
Sepetler örer gibi
Bir kuyu kazdılar derin sayılır
Görkemli hışırtılarla

Her konuda adam vurulmuştur
Benim hışırtım daha yeni başlıyor
Ustamın çünkü umutları var
Bozkırın saatini dinliyor
Fotoğrafı genellikle Arap çıkan
Bir Demirci sayılır
Halktır ne de olsa bir Felsefe sayılır

Bir hışırtı istersen
Her konuda meşk için
Bu Yazın bitiminde uğra bana

SOĞUKTA GİTAR ÇALAN ÇOCUK İÇİN ŞİİR

Boğulmuş şapkasını kalbimle selamlarım
Soğuk bir İkindi boyunca Gitar çalıyor
Annemi arıyorum ve öteki ölmüş şeyleri

Bir Mürdüm ağacının eteklerinden
Günlerin kısaldığı bir Kenti izliyorum
Yaşıyoruz azçok ben, göğsüm ve köpeğim

Biri oldukça hüzünlü, Sis içinde bir kayık
Öteki oldukça hüzünlü, Suda taş kaydırıyor
Yağmayan bir Kışa havlıyor köpek

Gücenik bir Müzik, İşte bütün yalanlardan uzak
Özensiz bir Umudun intiharı oldular
Boynu vurulmuş Kuşak, Tuzağa düşürülmüş delikanlılık

Soğukta Gitar çalan çocuk için Tarih
Akşam evine dönmeyen arkadaşlardır
Sessiz törenleri izleyen keçilerdir

Yan odalardan birinde çalıyor ve koparıyor
Göğsümü yüzyılından ve özgül soğuklarından
Kendi ölümüne ekliyor beni

Boğulmuş Gitarını şapkamla selamlarım işte
Kabalak kederin mısraları aşıyor ve dağılmakta
Uzayan bir İkindinin üşüyen Güneşine

HECE VEZNİYLE 'KEDER'

Hünnap kuşumuzdur Keder
Neremde uyur bilemem
Bir Bando gibi vurur
Bir Topal gibi seker

Usta Hüzündür Suratım
Kaşım, Bıyığım ve Ağzım
Her türlü yenilgimi, Aşk gibi şeyler
Tek bir Duygu belirler

Yağmur başlar mı başlamaz mı
Deli bir Serinliktir eser
Döne döne düşer Kar
Göğsümü alır gömer

Paslanmış bir Sürgüyü andırır
Bir Pazar günü uzundur
Kimsesiz bir Sokağı seyreden
Kısık gözlerime benzer

Hünnap kuşumuzdur Keder
Neremde uyanır bilirim
Bir Bando gibi durur
Bir Sincap gibi seker

DERSİMİZ AŞK ÇÜNKÜ, SÖYLEMİŞTİM

Dersimiz Aşk, konular Haydutluk ve Sarışınlık
Şimdi şurdan koşsam Akdeniz'e çıkarım
Yörükler ve Develer arasından geçerim
Üzüm incir ve tütün, üzüm incir ve tütün
Dersimiz Aşk çünkü, söylemiştim
Oturur bir Güneşle sigaramı yakarım

Bir Horoz adamıştım onsekizimde
Nedense kesmeye üşeniyor insan
Şu günlerde ömrüm de bir hayli kısalıyor

Dersimiz Aşk, konular Barut ve Av Tüfeği
Annemiz bizi de elbet bir Gül'de biriktirdi
Okullar bitti, Askere gittik ve hemen evlendik
Bahçeye bir Sığırcık bir de Köpek alıştırdık
Serentiler üstünde Biber ve Kırmızı Tarhana
Dersimiz Aşk çünkü, söylemiştim
Oturduk son gece Balkonda Vişne yedik ve gülüştük

Süt gibi Gökyüzünden biriki Turna geçiyor
Öksürerek yürüyorum bir İkindi yolunda
İzliyor beni Gölgem, Çubuğum ve Keçilerim

BİR DOSTU ÖLÜ GÖTÜRMEK

Boş bulunup gülersen
Bir Ölünü görünce
Ocağa Tütsü atarsın
Pencerene sürme çek

Ölünün Babasıyla
Uzunca bir Rakı iç
Anmadan eski günleri
Bırak biraz Ay doğsun

Dört arkadaş bir olup
Tahta kutu içinde
Ölünüzü götürün
İncirlerin altına

Dönersen ıslık çalarsın
Yol uzun, Su karanlık
Otur bir çardak altına
Bırak biraz Yağmur yağsın

TEVFİK ABİ'NİN KENDİSİ VE ESKİ BİR FOTOĞRAFI

Öyküleri uzun, sözleri kısık ve kısa
ve bir Hekim Albay'ın küçük oğlu olarak
ve Hacılar Çayırında at sürdüğünü
ve bir kısrak armağan ettiğini Kemal Paşa'ya
ve nasıl geldiklerini Yanya taraflarından
ve erkenden öldüğünü ince yüzlü annesinin
Oturduk, çay içtik, anlattı bana

İnsan da o günlere dönerken (dönebilirse)
Yanında ipek götürür ve karanfil
ve sarar duyguları kaçak bir sigaraya
ve benim hiç böyle bir fotoğrafım olmadı
ve asmaları yoran uzun bir güneş
ve Kurtuluş Savaşı günlerinde çekilmiş
Amasya'da bir Ermeni tarafından
Tevfik Abiyle ölmüş Ablası yanyana

İpek yolu Baharat yoluyla nerde kesişir
Tevfik Abi bunu da bilir belki
Ne de olsa hovarda adamdır
Zengin şarkılarla yaşamıştır gençliğini
Bir Macar kadınıyla Fransızca konuşmuştur
ve üstelik Bektaşidir Ninesi tarafından

YAŞAMIN MOR KÂĞIDI İÇİN BİR ŞİİRİMİZ

Meyveler, tanrılar, köprüler üstüne söyleşiriz
Adları değişmez bizde kalan korsanların
Fırtına bizde de bir alışkanlıktır

Size yazmak istedik bunları Ankara'dan
Milas'ta bir değirmencisiniz
Oğlunuz uzun uzun nişanlı
Şimdiki adresiniz çocukluk anılarıdır

Kuşlarınız uçuyor derlenip savrularak
En basit kuşlarınız örneğin tarla kuşları

Okulda pul değişiriz, eller küçük ve nazlı
Sünnet düğünümüzde keçiler kesilmiştir
Bir öğretmen vurulmuştur bayrak törenimizde
Kaymakam köye gelip bize bir konuşma yapmıştır

İşte size bunları bir trenden yazıyoruz
Elleri eprimiş annesi bir Karslı arkadaşın
Niçin yaşıyoruzu nereden bilecektir
Anlamı var mı yok mu güneş falan doğdu battı

Üzülmek gözümüzde bir gelenektir
Yaşamı mor bir kâğıda güzelliyoruz

Her zaman dağların bir sahibi var mıdır
Çatışmada ölenler fotoğrafsız kaldıkça
Ve idam haberleri kısa yayınlandıkça

Köprüler, meyveler, tanrılar üstüne söyleşiriz
Yürek çarpıntımızdır biz eski korsanların
Uzun süreceği anlaşılan ayı koparılmış gece

BİR TANITMA YAZISI

Cem Çakmak için

Uzun uyunmuş bir öğlesonundan sonra
Denizin kıyısından faytonla geçiyorum.
İnce bir tüldür hayat
Cem, bilirsin bunları.
Oturup her konuda
demli çay ve nargile.
Her cümlenin sonuna bir virgül,
bir kahkaha...

Eskiyen bu yüzyıldan bir eksik kalmamıştır.
Bir şarkıya başladık
Sonunda dansedelim.
Tenekeler içine sardunyalar dikelim.

Bilmiyorum Cem Çakmak, Amasya'dan geçtin mi
Kayalıklar içinden
Kurumuş bahçelerden.
Hatırlarsın bir mevsim orda sürgündeydim ben.
Erik falan çıkmıştı
Bahar falan gelmişti.
Döndüğümde sen hâlâ askerde miydin, neydin
Bir bayramdı rastlaştık
Kafanda şapka vardı.
Oturduk gölgelikte uzun biralar içtik
Geçtiğimiz vapurlar, trenler, kaygılardır...

Ben sana Frankfurt'tan bir mektup yazmış mıydım?
Ortadoğu karışıktı, eline geçmemiştir.
Demiştim ki:
"En çok da Necatigil okurduk
İnsanı sarhoş eden kırık sesler içinden."

Felsefeyi bir ermiş gibi gönülde tutan neyse
İşte ondan var bizde.
Başımız beladadır.
Her türlü ölümlere bu yüzden soyunduk biz.
Ömer de yaşasaydı
Üçümüz bir olurduk.

Küçük memur evlerinden
Yorgun kasabalardan
Bir koşu bayrak gibi
Ankara'ya inmiştik:
"Şehrin meydanında ol; cuma günü saat on'da."
Halk kendi söylevini herkesten iyi söyler.
Üretim ve üleşim geri kalmış bir saat.
Bir kurtuluş yok işte
Bir de bunu anladık.
Biz de bir marangozuz bu gürgen ormanında.
Ellerimiz dayanıklı, ellerimiz yumuşak
Sonunda hızlanırız bütün müzikler gibi
Güzel şeylerdir hayat
Cem, bilirsin bunları.

Yağmur beklentisiyle akıp gidiyor yıllar
Bitti sandığın zaman yeniden başlayacak.

Uzun yürünmüş bir öğlesonundan sonra
Denizin kıyısından faytonla geçiyorum
Diyorum ki, belki de boşuna yaşamadık
Kışlar soğuk ve yağışlı
Yazlar sıcak ve kurak...

KÜÇÜK BİR TARİH DERSİ

Bütün bu Romalılar taşlara gömülmüştür
Ağızlarına bakır paralar konulmuştur
Büyük Konstantin York'ta işte bu evde doğmuştur
Ev orda dururken yanından geçip gittim

Bütün bu Romalılar tuğladan oyulmuştur
Halkları söndürmüşlerdir, Devletleri yıkılmıştır
Çünkü bütün bugünlerde canımız sıkılmıştır
Belgeler sürekli bir isyanı kanıtlıyor

Bütün bu Romalılar külle yıkanırlardı
Sıfırı bilmezlerdi, Hukukçu ve Duvarcıydılar
Her suyun üstüne bir Kemer yapmışlardır
İştahları açıktır, herşeyi yerlerdi

Bütün bu Romalılar uzun bir Tarih dersidir
Ziller çalınsa da teneffüse çıksam
Öğretmen eskidir, suratı sararmıştır
Dışarda Zakkumlar, Zanzalak ve Zerdali

Ben hep Romaya vergi ödemişimdir
Uzun bir Deniz kıyısında yürümek istiyorum
Kapalı gökyüzünden bıkmışım
Ergin'in hakkı Ergin'e, Sezar'ın hakkı Tanrı'ya.

***

Bir borazan sesiyle başladım ve bitirdim
Eski bir şarkıydı bu, Udla bestelenmişti
Belli ki Uşşak makamında. Belli ki Nevres Beyin
Şarkıda güller vardı, soldular ve öldüler

Yaz kötü başlamıştı, zaten hep kötü başlar

ÇOCUK ŞİİRİ

Anlat bize bir gençlik maceranı
Aydede
Günler hiçbirimize
Bir anlam getirmiyor
Saklanıyor bir Sırtlan
Elişi sepetlerimize

KALBİM, EMEKLİ BİR AVCISIN ORMANDA

Kalbim, benden büyüksün, güngörmüş, deneyimli
Emekli bir avcısın ormanda
Beyaz bir de Köpeğin vardır
Eski bir Haydutsun anılarınla
Bir Felsefe olmuşsun kendini seyrederek
Gül kökünden bir Pipo
Bir yasemin Ağızlık
Bana bıraktıkların

Kalbim, bu sessiz sonbaharda
Bugünkü atlaslara inanma sakın
Düz bir tepsidir dünya
Yolun sonuna ulaştın artık
Güzel bir durum kıyısındasın.

Bir kırmızı fenersin bir hayli dokunaklı
Uzayan kar tipisi altında
Kalbim, dağların kaybolmuş senin
Kurtlar falan inmiştir bembeyaz ovalara
Bir ağlayışı sustuğun belli
Şarkılarını söylerken

Yediği çöreklersin, kırıntılarsın
Bir Delinin (Akşamüstüdür, Üşümüştür) avucunda
Yorgunsun, anlıyorum,ve düşünceli
Kahveyi çok içmişsin uykun da kaçmış gibi
Bir Musiki kurmuyor Melodilerin

Kalbim, göller bölgesindesin
Ne olur, gölgeli yollardan yürü
Başında bir şapka güneşten sakın
Gözlerinden okuyorum acını
Bir aile yangınında testilerin kırılmış
Kavrulmuş gitmiş sanki çocukların

Kalbim benden hatırlısın bilgeler arasında
Avcısın, çünkü bir orman içindesin
Sulardan içiyorsun, meyvelerden yiyorsun
Tırmanmak istiyorsun bir tepe daha
Güleçsin nedense bir çocuk gibi
Köpeğine gençliğini anlatıyorsun

Güneş bir portakal çığlığıyla battı
Tutukluk yapıyor kırma tüfeğin
Derme çatma kulübenden uzaksın
Kalbim bir telgraf çek kendi kendine
Seni bekliyor son yolculuğun
Tenha bir istasyonda

İlk karakola teslim ol ya da
Köpeği bir dostuna emanet bırak
Ormanda bir köşeye göm fişeklerini
Anıları bir müzeye gönder istersen
Bunca yıl yaşadın yakalanmadın
Güzel suçlar işledin bir tarih oldun artık
Eğer bana sorulacak olursa.

Her hüznü her sevgiyi ayakta alkışladın
Gül kökünden bir pipo
Bir yasemin ağızlık
Yadigâr kalsın bezirgânbaşı
Tüm avcılara yadigâr kalsın.

Günlerden Eylül, Aylardan Ergin Günçe

BİR AY BATIŞI İÇİN GAZEL

Ölüm Tanrı gibidir
Büyük düşünmelisin
Durgun bir İkindideyiz
Çörek pişirmelisin

Erken gelir, Geç gider
Kolay bir iş değildir
Batan Güneşi seyretmek
Çaylar demlense bile

Bize kırık sesiyle
Kalın bir Şarkı söyledi
Uzak yolculuklara
Çıkmak istiyor sandım

Birazdan Rüzgâr çıkar
Duygular keskinleşir
Bahçede oturalım
Çan sesleri altına

Uzakta öttü Horoz
Bir sonuç bildiriyor

BİR AY BATIŞI İÇİN

Korkmadım, Ölüm Tanrı gibidir
Büyük düşünmeliyiz Akşam oluyor
Dalgın bir Ovanın kuşları var
Yumuşak yüzlü bir Ay batıyor

GAZEL

Ölüm konusunda büyük düşünmelisin
İkindi için çörekler pişirmelisin

Aşk için Leyla'yı Mecnun'a gizlemeli
Çörekler için çay da demlemelisin

Batan Güneşi seyretmek kolay bir iş değildir
Bana kendi sesinle bir şarkı söyleyebilirsin

MOR BİR AY İÇİN GAZELİMİZ

Korkmadım, çünkü Ölüm Tanrı gibidir
Büyük düşünmeliyim, çünkü Akşam oluyor
Yumuşak yüzlü bir ay çıktı, Fısıltılar
Ovanın dalgın kuşları gidiyor

Bu güzel bir İkindidir, çünkü uzuyor
Fırından Çörek kokuları geliyor
Bize kendi kalın sesinle
Kırgın bir Kalbin şarkısını söylemez misin

Uzak yolculuklara, çıkmak üzere gibiyiz
Gözlerimizde, çünkü bir tenhalık var
Birazdan Rüzgâr çıkar, Toparlanalım
Duygular keskinleşir ve Ay kaybolur

Kolay bir iş değildir Ud sesleri
İçimde ahşap Değirmeni döndürüyor
Hem her şeyi algıla, hem de yaşa bunca yıl
Uzak mavi Gök, yakın mavi Gök

Ölüm Tanrı gibidir esirger ve bağışlar
Büyük düşünüyoruz, Gerçi küçük bir yaşantımız
Ve bahçemizde ördeklerimiz sürüp gidiyor
Bozkırlıyız işte, Denizlerden uzak ve Kıraç

GAZEL TARZI

Ölüm konusunda da
Büyük düşünmelisin
Duru bir İkindiyiz işte
Çörekler pişirmelisin

Aşk için Leylamızı
Mecnuna gizle de gel
Bahçede oturacaksak
Çay da demlemelisin

Kolay bir iş değildir
Batan Güneşi seyretmek
Bize kendi sesinle
Kırık bir Şarkı söyle

Uzak yolculuklara
Çıkmak üzere gibiyiz
Birazdan Rüzgâr çıkar
Duygular keskinleşir

GÖMME TÖRENİ

Doğa Tören kaldırmaz
Ölüm de böylece yürüyüp gitsin
Borazan çaldığı görülmemiştir
Adımını ıslığına uyduramaz, dağınıktır
Çalkalanır kendi gürültüsüyle
Bir ikindi üstüdür uzun gölgeleriyle
Bırakın öttürsün horozlarını

Bırakın öttürsün horozlarını
Gömme işlemleri uzun sürüyor

.....
Herşey gelip geçicidir
Bilirsin, Zaman bile
Herşey bir Yağınura benzer
Başlar, Gelişir ve Sona erer

Öyleyse neden uyumayalım
Elimizde tespih ve bir Hasır üstünde

.....
Hüznümüz imkânımız seninle iç içedir
bir tanrı bulsak yolda; alır eve getiririz
ve okşarız ve kilime oturturuz

kimse bir halk kadar dayanıklı olamaz
susuzluğa, yalana ve mavi ispirtoya
buğday yüklenmiştir, güzel bir de yüzü var

Kahraman değildir, alkıştan incedir
Halk kadar dayanıklı bir şeytandır acıya
Sessiz bir süzülüştü, Aşktı ve gençtik daha

İşte Eylül de bitti bütün Eylüller gibi
Yaz uzak bir arkadaş gibi unutulur yakında
Mektupların arası zamanla uzar

BİR MESNEVİ BAŞLANGICI

Dünya'ya her zaman inmek ister işte bir Tanrı
Ülkeler coğrafyası her zaman aramıştır kendisini
Durup dururken yoksa ne diye erken kalkayım ben
Boşuna mı bütün bu cansefaları, bu tülipenler
Bir yazın son günlerini serinleyen bahçede

Bütün bunlar ve yün yumağıyla
Bir varlığı örmekte olan yalnız Âşıklar

Bir Tanrı ister, elbette bir Tanrı ister
Bahçenin tam da ortasına yerleşmiş olan bir Havuza
Saatin yanına asılmış bir takvim gibi hesaplı ve çıngıraklı
Gösterişli kılan bir gümüş gerdanlık gibi yoğun
Esmer bir Boyunla bir Göğüs kavşağında

Bütün bunlar ve ninemin çıkrığında
İğrilip bükülmekte olan ham Tiftiğin müjdelediği Âşıklar

Tanrıyla tanışmak ve öpüşmek nice musikilerden sonra
Sahaf dükkânlarında Ceylan gibi duran kitaplar
Örneğin içi kedilerle ve timsahlar dolusu bir ansiklopedi
Kalın harflerle yazılmış bir öksürük, bir Dua
Kuşlara yem serpen bir akşamüstü yorgunluğu

Bütün bunlar ve hiçbir zaman örülmemiş bir Kazak
Kendi Sûrelerim oldu ve öldük biz o âşıklar

DURUP DURURKEN SÖYLENEN SÖZLER

Çok günler kendi suratını kullanır
Haylaz bir İkindi çocuğudur
Tırmanır, Akdeniz incirleri toplar
İçi mor Elişi kaplıdır
Arada biriki Arkadaşı boğulur
    Durup dururken içini çeker

Gençliği Umutla hırpalanmıştır
Gittiği her ülkede buldum onu
Günleri mat soluktur
Evi kuzeydedir
Trakya'da mezarları vardır
    Durup dururken dalar gider

Arsız kalabalıktan uzaktır sonunda
Hüznünün küllerini savurur
Tiftik bir Sessizlik içinde
Tilki kulaklı bir Zaman duyulur
Denizden kopmuş yosunlar gibidir
    Durup dururken piposunu yakar

Zeytinliğin dibinde bir ahşap Değirmen
Gibi böğrünü öğütmektedir
Kimseden Mektup beklemez
Bizimle birlikte Dağa doğru yürür
Tabancası artık kuruludur
    Durup dururken gözleri güler

Elyazımı, Çiçeklerimi kullanır
Bazen bir okul şarkısı söyletir bana
Şarkıda bir çocuk bir kuşu yolar
Sözleri herhalde Fransızcadır
Benimle birlikte Kışa hazırlanıyor
    Durup dururken uzaklaşır gider
    Durup dururken geri gelir
    Yüreğime su serper
    Bir şeyler mırıldanır

HIZLA ESKİYOR YÜZÜM

Belki de Tanrı dünyaya her zaman inmek ister
Dünya da kendisini her zaman aramıştır
Durup dururken yoksa ne diye erkenden kalkıyorum ben
Boşuna mı bütün bu tülipenler
Bir yazın son günlerini resimleyen bahçede
Bunlar ve sevdası varlığa dolaşmış yalnızlıklar
İster, elbette bir tanrı ister
Baş üstüne asılmış bir takvim gibi hesaplı
Gösterişli kılan gümüş bir gerdanlık gibi yoğun
Esmer bir boyunla bir göğüs kavşağında

Tanrıyla buluşmak derin musiki ve güzel sözcükler ister
Sahaf dükkânlarında kalın ciltli kitaplar görüyorum
Örneğin içi kedilerle ve kuşlarla dolu ansiklopediler
Ceylan derisine kalın harflerle yazılmışızdır
Durup dururken yoksa böyle bir şey
Benim durgun gönlümü ne diye çalkalasın
Ne diye aklımdan geçsin denizler ve denizciler
Kuşlara yem serpsin bir çocuğun gözleri
İşte bütün bu haberler, havadisler de gösteriyor
Tanrı aramıza her zaman gelmek ister

Sanki sakallı bir adamın ilkokul önlerinde hiç ses etmeden
Macun satmasında büyük hikmetler aramalıyım
Hayatı ancak şaşırırım ben bu toylukla
İşte büyüklerim de öldüler, hızla eskiyor yüzüm
Zaman bana durmadan şarkılar öğretiyor
Bense bir düğün gibi uzamaktayım
Çengiler, çalparalar, defter ve kokular
Evet şekerim bir gün daha sona eriyor
Güneşin batışını sayı sayarak kutluyoruz
ve hafifçe kaydırarak şapkamızı başımızda

İBRAHİM KEHRİBAR

Tütün kaçakçısı, bıyıksız, Adapazarından evli
Şimdi de herhalde oradan evli
Adı akılda kalan çerkeslerimizden
Gözleriyle ve sigara içişiyle konuşuyorum
Boş yere yatıyor bu dördüncü yılı
–Sanki biz burda boncuktan sallama örmüyoruz

Koğuşun da bir akşam güzelliği vardır, ülkemiz büyük
Eski bir Bitlis tütününün anıları gibiyiz
İlk güveyilikler ve kırılan bir testi su
Hayata her zaman nereden başlamalı
Şaşırıp yarın da gelir mi görüşümüze
Kınnapları, hızarları çoktan bırakmış
Bir aşı boyası gibi sürüp giden babası

Sözlük kullanmadan okurum ben böyle adamları
Hüznü çünkü yalnız alfabemde kullanıyor
Katırını tütününe yüklüyor, ilikliyor bürümcük gömleğini
Tabancasını barutunu falan yanına alıyor
Son saçlarını bir lohusanın geride bırakan meslekler
Askerlikler, trenler, ikinci güveyilikler
Bir bakraç yoğurt gibi, bir sepet elma gibi
Asılı bir kahır olarak başucumuzda
Artan eksilen şeyler

Hayatı gözümüzde büyütmemeli
Bir de bakarım çıkar gelir yakında
Heybesinde tütünler, atında çifte dişengi
Antep taraflarından gelen bir mektup gibi
Herhalde henüz kalbi seslerle süslü
Herhalde gene bir kasabadan evli
Herhalde yağmuru yamçısındadır

Birlikte güzel günler yattık arada görüşürüz
Bir kaçakçı: Belki de doğadaki boşluğu dolduruyor.

STAMMHEİM DÖRTLÜĞÜ
(BİR ÇOCUĞUN AĞZINDAN)

Adam öldürmek devletin tekelinde mi?
Yoksa ben de öldürebilir miyim istediğimi
Devleti öldürebilir miyim örneğin
Ve öldürmek istediğim öteki zulümleri

OSMANLI DEMOKRASİLERİ

Deli İbrahimin ve Genç Osmanın
Çok iyi örgütlenmiş ölümlerinde bile
Bir demokrasi araştıran ey gidi Babam!

Üçüncü Abdülhamit çağına hazırlık yapıyorum
Halk dağınık ve dalgın ve soğuk bütün kentler
Dörtlü Önerge, İstanbul Sanayi Konferansı
ve Ciklet çiğneyerek aramıza katılan Amerikalılar
Herşey sondan başa doğru unutulmuştur

Aklımda Nadir Beyle çıktım sokağa
Ne kadar isterdi bir aklı olsun
Biz ekmeği vesikayla alır peksimet yapardık
O, Alman Savaşlarına onbaşı katılırdı
Devrim karakolunda şimdi komutan

Kadro Dergisi, ucuz buğday, meşe odunu ve tangolar
Mendel Yasalarına dayalı öğretmen okulları
Borazan izcileri, trampet izcileri, düz izciler
"Biz kimleriz, biz Altaydan gelen erleriz!"
Senin baban ve gençliği bu minval üzre tedavül etti

Dedemiz oysa muhayyer makamındadır
Ne kadar da karışık bu örgünün yumağı
Atıf Bey rahmetliden uzun uzun dinlemiştim
Son yüzyılı bir bunak yaşamış olsa bile
Osmanlıda çok iş var!

1948 YAZINA GÜZELLEME

Varolmak için mi yaşıyorduk yoksa başka bir amacımız mı vardı?
Sordum bunu kim bilir daha kaç yaz deliliğime
Babam atıldı öğretmenlikten
Annem de çok uzun hastalandı
Gül berberi Salih Divanyolu'nda ustamdı
Yeşil Hoca tek başına bir tarikattı ve oraya gelirdi fal baktırmaya
Ramazan yaza rastladı
Pideli Sebilli ve Salihalı tenha bir İstanbul'da
Evimizi bozuk paralarla döndürdüm
Çünkü Babam kamyonla şarap satmayı başaramadı.

Ablam Dedemleri Edirne'den getirdi
Taftadan sarı bir elbisesi ve kurdelası vardı
İlk kez tutuklandım Kapalıçarşı'da
Kaçak don lastiği satarken ve bileğim sicimle bağlandı
Dokuzundaydım artık ve polise amca dememeye başladım
Alemdar karakolunda sabahladık
Piçler, hırsızlar ve biz ev geçindirenler
Ben dayak yemedim ama çişim sık geldi
Çok uykum geldiği için üzülemedim
Dördüncü sınıfı Cankurtaran'da okudum
Attila elleri üstünde yürürdü ve bir gün öldü
Menenjit olduğunu Başöğretmen bize anlattı
Kardeşim törende güldü ve utandım halimizden
Şişman Adalet Hanımın sınıfındaydım
Gülçin'i ve Tülay'ı anımsarım

Gün Gazetesi ve Marko Paşa, Tramvayda sattım
Bir akşamüstü az daha kolumu kesiyordu
Sabahları 50 simitten 50 kuruş kazanıyordum
Cam para karşılığı köfte yapıyorduk
Bir konak yandı
Bunların hiçbirine üzülmem bile
Ablamlar Edirne'den döndüler
Babam yeniden öğretmenliğe alındı
Amasya'ya gittik iki denk, dört tahta bavul
Haydarpaşa'dan üç gün
1948 yazını hep anarım

Herhalde başka bir amacımız vardı
Yoksa ben niçin o kadar yoksul olayım
Ve niçin ağlayayım durup dururken

1948 yazını hep güzelledim
Civitledim ve naftalinledim
Derin sandıklardan çıkarır arada okşarım

GÜNLERDEN EYLÜL,
AYLARDAN ERGİN GÜNÇE

Günlük şarabımız bir maşrapa içinde
Külde pişmiş patatesler ve eşsiz pilavzerde
Din kitaplarımız, putlarımız, telvelerimiz
Yeleği de köstekli bir amca kahvesinde

Suratı çilli günler, gölgesi uzun günler
İşte bir bağ bozumu, işte bir çıngıl üzüm
Gökyüzüne yaslanıp saatimi kuruyorum
Kimsecikler duymasın bir Tanrı bulduğumu

İstersem bu Duayı bir Çınara söylerim
Ben kendi başımdaki en önemli şapkayım
Islıkla her türlü marşı çalan bir Arap
Bazan bizim orada bir yokuştan iniyor

İşte durumlar böyle ey Kandil Simitleri
Bir değirmen bu günler kalbimi öğütürüm
Serentiler kurarım ömrümü kuruturum
Haritamda denizlerin yerleri değişiktir

Günlük peynirimizi bize veriyor
Kızarmış bayat ekmek, suda kaynamış pirinç
sen ne dersen de yeleği köstekli Kahve
Durup dururken Tanrımı seviyorum

Günlerden Eylül, aylardan Uzun Eşek
Bir Tabanca çıkarıp kendimi vuruyorum

KIŞ İÇİNDEN SÖZLER

Bir kan pazarı üstüne çadır kurdular
Bir kan pazarı üstüne
Şiirin yorgun bir uğraş olduğu ortadadır
Yorgun bir uğraş olduğu
Yaşamın ve ölümün dirhemleri değişiyor
Yaşamın ve ölümün
Kargalar kışın müjdesi içindeler

Gözümün fitilini kıstı uzayan bir ikindidir
Gözümün fitilini kıstı
Keten perdelerimde eşkıyanın gölgesi
Keten perdelerimde
İlk bulduğu mermiyle göğsünü savunanlar
Göğsünü savunanlar
Kargalar kışın müjdesi içindeler

Bir sundurma bu sözler kilitli gönül için
Mor çiçek sarmaşıklar kilitli gönül için
Kederin bahçesidir bir kuyuya açılıyor
Bir kuyuya açılıyor
Sanki biraz önce birini vurdum, mutlu muyum
Sanki biraz önce birini vurdum
Kargalar kışın müjdesi içindeler

Gümrükleri alınmış iğreti duygularım
Gümrükleri alınmış arkadaş suratları
Adımlarımız sert, borazanlarımız parlatılmıştır
Adımlarımız sert trampet yürüyoruz
Gömlekler sıkıyor boynumuzu, bir tepeye çıkıyoruz
Gömlekler sıkıyor boynumuzu
Kargalar kışın müjdesi içindeler

F/M PARKINDA BİR İKİNDİ SONUDUR

Tanınmış tanrı sana bir selam gönderir
Saçlarına çok yakışan bu rüzgârla
Yabancı uyruklu bir ikindi sonudur
Angutlar ötüşür ve kazlar olur suda

Uzaktır çan sesleri
Demlenir havuzda ve uçar

Türkçe ağlayan bir çocuk bulsan bile
Kendinden uzaklarda bir ıslık oldun
Sensin kaybolmuş olan bana kalırsa
Ama üzülme bunlara, sevinme bunlara

Islanır çan sesleri
Kurulanır parkın havuzlarına

Bu umudun düşünü alnında taşı
Bir selam da sen gönder o Tanınmış Tanrıya
Gözlerinin kahverengi kalemiyle çünkü
"Hastayım, yaşıyorum" diye bir ud sesi yazdın işte suya

Angutlar susuşur, kazlar durulur
Serinler çan sesleri

YONTMA BİR TAŞ DEVRİNİ

Sevmiyorum be usta ben bu akşam vaktini
Halk gibi suskundum daha birkaç gün önce
Sevmiyorum ben yontma taş devrini
Bunu herkese anlattım üzülmüş gözlerimle

Sevmiyorum usta ben bu yontma taş devrini
Benim de bir kusurum varsa bu işte!
Halk gibi suskun kalıyorum birdenbire
Benim de kusurum bu işte

Yargıca gittim bir dilekçe uzattım
Yontma taş devrini geçelim istiyorum
Herkesi durdurup yüzünü süslüyorum
Üzüm gibi bir kederden uzamış gözlerimle

Parkları dıştan dolaşıyoruz köpeğimle birlikte
Yontma taş devrinin acemi heykelleri

EV HALİ

Çiçeklere kızıyorum
Şu serseri çiçeklere
Odalardan odalara
Hışımla geçiyorum.

Tek başıma bir evdeyim
Cuma Cumartesi Pazar
Bütün duvarlara karşı
Şiddetle geriniyorum.

Sokaklara çıkmıyorum
Sokaklarda yağmur var
Uzayan cansıkıntısı
Defterime yazıyorum.

SÖYLE BENİ

Söyle beni yeni kurumuş bir yağmur olan kalbim
Söyle beni dağılmış bir panayır olan kalbim
Söyle beni kaybolmuş bir uygarlık olan kalbim
Söyle beni oyuncu bir zaman olan kalbim

Söyle beni bir sabahın başlayışına
Söyle beni bozkırı bir hırsız gibi dolaşan
Söyle beni birdenbire hızlanan bir korkuya
Söyle beni bıkkınlık veren ömre
Söyle beni topacın uyuyuşuna

Söyle beni geç kalmış bir başkalık olan kalbim
Söyle beni hasır şapkalı bir tanrı olan kalbim
Söyle beni soyulmuş bir müze olan kalbim
Söyle beni çürümüş bir portakal olan

Söyle beni yüzyılın bitmekte oluşuna
Söyle beni erken uyandıran güneşe
Söyle beni çılgın bir dümbelek çalınıyor
Söyle beni bir Cumhuriyet olan kalbim
Söyle beni devrimci bir halk olan
Usluluğuna

...

Kimbilir belki de benim bir hayatım yok
Kimbilir belki de bir başkasıyım

Şeriata göre ben bir garibim
Tarikata katılsam tam göbekten girerim
Hakikati ararsan bir Tanrıyım aslında

Kimbilir belki de bir hayat olamadım
Bir Elam Tanrısıyım Keçi sakalım
Kimbilir belki de bir başkasıyım
Bir ölümün Gülüdür alnımda taşıdığım

...

Kalbim bir dar sokaktır ve tehlikeli
Ben geçtim hayatım geride kaldı
Her dakka birini vurabilirim
Her dakka biri vurabilir beni

1960'ların ve 1970'lerin en hassas mihenk taşlarından biridir Ergin Günçe şiiri: Yaşananların çeşitli içbükey ve dışbükey ayna ve merceklerde çarpışmasından süzülür. Bir yanıyla Garip Şiiri'nin kelime oyunlarını, alaycılığını, tekerlemeye yatkınlığını, halk ağzının yalınlığını, bir yanıyla 1950 şiirinin imgeyle aykırı metaforlar arasında gidip gelen bozup yeniden kurma yaklaşımını harmanlamıştır.
Lirik bir siyasal şiir... Siyasal bir lirizm...

Kapak fotoğrafı: 1970'lerin başında Ergin Günçe (Aile arşivinden)

THG
C014705
CAR

ISBN 978-975-08-2966-6
16 TL
9 789750 829666